

The poster features a group of five characters standing on a rocky ledge. From left to right: a man in a blue robe and wizard's hat holding a staff; a woman in a brown fur-trimmed cloak holding a glowing golden orb; a woman in a long, flowing white gown; a man in a brown leather tunic; and a young boy in a green tunic. In the foreground, a brown and white dog and a small spotted pig are visible. The background shows a dark, stormy sky with a full moon and a stone castle with lit windows. At the top, a hooded figure is framed by concentric circles and a shield-like border.

DE SCHIMWACHT

de Antonieskinderen van Gameren

MARTIN KRUINIGER

Inhoud

Voorwoord.....	3
Proloog.....	5
1. de Drie Verdwaalden	8
2. het Pad naar Gameren.....	17
3. de Stilte rond het Kasteel	22
4. de Heer van het Huis	26
5. de Kamers die Fluisteren	31
6. Wat Onder de Stilte Schuilt	36
7. de Trap naar Beneden	41
8. Waar de Schaduw Spreekt.....	46
9. de Val in de Duisternis	52
11. Waar de Aarde Openbreekt	57
12. de Kamer van Stilte.....	62
13. de Schaduw die Wacht	67
14 de Heer en Zijn Schaduw	73
15. de Meester onder het Huis.....	79
16. de Diepte die Ademt.....	84
17. de Meester die Niet Wou Sterven	90
18. Wanneer Steen Weer Adem Kan Halen	99
Epiloog	105

Voorwoord

Sommige verhalen verzin je niet.
Sommige verhalen kiezen jou.

Dit boek begon als een mysterie dat onder het kasteel van Gameren moest leven, maar groeide al snel uit tot iets veel persoonlijkers. De vijf kinderen van Antonie in dit verhaal zijn niet zomaar personages. Ze zijn een eerbetoon aan mijn eigen familie: mijn oma en haar broers en zussen, geboren en getogen in Gameren, die al vroeg in hun leven hun ouders verloren maar toch overeind bleven, samen, als één geheel.

Hun vader heette **Antonie**.

Die naam leeft voort in dit verhaal.

Niet als een historische reconstructie, maar als een hartslag onder de tekst.

Marie, Jaantje, Tonia, Bertus en Marinus Jan dragen iets mee van hun echte tegenhangers:

de verbondenheid, de veerkracht, het stille doorzetten dat je alleen vindt in families die weten wat verlies is en die toch, tegen alles in, elkaar vast blijven houden. Gameren was hun thuis, hun fundament, hun begin. En in deze bladzijden staat dat fundament opnieuw, in het licht én in de schaduw.

De Schimwacht — Annelieke, Berend, Lientje, Nadars, Chadri, Chase en Sirah — kwam niet alleen om een duister raadsel te ontrafelen. Ze kwamen om te raken wat oud was, om te helen wat vastzat, om rust te brengen op een plaats die te lang een echo droeg.

Want soms gaat een verhaal niet over het bevechten van duisternis, maar over het **herkennen** van waar die duisternis vandaan komt, en wat er moet worden losgelaten om weer adem te kunnen halen.

Voor mijn oma.

Voor haar broers en zussen.

Voor hun kracht, hun eenvoud, en de liefde die generaties verder reikt
dan ze zelf ooit hebben kunnen weten.

Ik wens je veel leesplezier,
en hoop dat de grond van Gameren zacht met je meeleest.

Proloog

Gameren, late avond, oktober 1661

De regen viel al uren als een eindeloze sluier over de velden rond Gameren, terwijl het laatste licht langzaam verdween achter de nevel die als een verstikkende mantel om de landerijen hing. Het kasteel van Johan van Haeften Reiniersz stond nauwelijks zichtbaar in de verte. De toren leek langzaam te vervagen alsof de nacht het steen opslokte en alleen de schaduwen liet bestaan. Op het oeroude pad dat van het kasteel naar de zuidelijke akkers liep, klonk het gejaagde gehijg van een man die veel te hard ademde om nog lang door te kunnen gaan. Marinus Jan Antonieszoon keek voortdurend achterom, alsof iets hem volgde zonder zichtbaar te zijn. Hij droeg een kleine houten kist tegen zijn borst gedrukt. De kist was klein, nauwelijks groter dan een brood, maar de greep waarmee hij het vasthield liet zien dat het iets was dat hij onder geen enkele omstandigheid wilde laten vallen.

Hij wist dat hij te laat was. Hij had het al gevoeld toen hij het erf verliet. Het kasteel ademde die avond iets vreemds uit, alsof de muren zelf wisten wat hij droeg, alsof de stemmen van vroegere bewoners fluisterden dat dit niet buiten gebracht mocht worden. Marinus keek weer om en zag niets. Geen hond. Geen mens. Geen fakkel. Geen beweging. Alleen de regen die in rechte lijnen naar beneden viel en de grond veranderde in donkere modder. Hij wilde omkeren. Hij wilde terug naar Johan van Haeften, terug naar zijn broer Bertus en zijn zussen, maar zijn benen weigerden te stoppen. Hij bleef rennen tot zijn adem sneed als messen in zijn longen. Toen pas hoorde hij het. Niet de regen. Niet de wind. Iets anders. Een zacht, ritmisch geluid dat klonk alsof twee voeten over natte klei gleden zonder echt te lopen. Hij draaide zich om, maar zag opnieuw niets. Toch wist hij dat het dichterbij kwam. Te dichtbij.

Hij liet de kist niet los. Hij sprak geen gebed. Hij dacht aan zijn familie. Op dat moment werd de regen even stiller. Niet zachter, maar stiller, alsof het geluid werd opgeslokt door iets dat nog verder ging dan stilte. De grond onder hem leek te trillen, heel licht, zo subtiel dat je kon

denken dat het maar verbeelding was. Marinus wist dat het geen verbeelding was. Hij zag iets bewegen in de duisternis. Geen gestalte. Geen lichaam. Alleen beweging. Iets dat niet door de regen heen gleed maar erdoorheen sneed. En voordat hij kon schreeuwen, voordat hij kon draaien, voordat hij kon vluchten, voelde hij een koude greep om zijn keel. Niet fysiek. Niet als handen. Eerder als lucht die ineens op de verkeerde manier om hem heen stond. De kist viel niet uit zijn handen. Hij hield hem vast tot het einde.

De regen viel weer normaal. De stilte verdween. Het pad was leeg.

1. de Drie Verdwaalden

De lucht boven de uiterwaarden bij Gameren hing laag en zwaar die avond, alsof de wolken besloten hadden dat het daglicht hier niets meer te zoeken had. Marie Antoniesdochter liep voorop, met haar rok nat tot halverwege haar kuit en haar schoenen vol koude klei die bij iedere stap aan haar voeten leek te trekken. Haar adem ging sneller dan zij wilde toegeven en haar blik schoot telkens naar links en rechts terwijl zij probeerde het halve pad terug te vinden dat ze die ochtend nog meende te herkennen. Achter haar liep Jaantje met een mand die bijna leeg was, alleen een paar harde korsten brood, een stukje oude kaas en een kruik water die allang niet meer koel aanvoelde. Tonia sloot de rij, mager en gespannen, haar vingers krampachtig om de rafelige rand van haar omslagdoek. Ze waren al dagen onderweg, langer dan verstandig was voor drie meiden die nooit verder van huis waren geweest dan de markt in Zaltbommel en de akkers rondom het kasteel.

Marie probeerde haar stappen gelijkmatig te houden, omdat ze wist dat als zij zou laten merken hoe moe ze was, haar zussen er achteraan zouden zakken. Ze hoorde de zachte kreun van Jaantje wanneer die weer wegzakte in een verborgen kuil in de drassige grond. Ze hoorde hoe Tonia af en toe iets mompelde, haast onhoorbare zinnen die leken op kleine gebeden, half uitgesproken gedachten die ze zelf misschien niet eens helemaal begreep. De wereld rondom hen bestond uit knotwilgen, donkere waterplassen en lange slierten gras die over de grond sleepten als vingers die zochten naar enkels. In de verte klonk heel zacht het lage gerommel van de rivier, onzichtbaar achter de nevel die tussen de bomen hing.

Het beeld van hun laatste avond op het kasteel dreef telkens weer op in Marie haar gedachten, hoe hard ze ook probeerde zich daartegen te verzetten. De keuken had toen warm geroken naar stoofvlees en ui, naar natte wollen kleren die bij de haard hingen en naar hout dat net was bijgevuld. Marinus Jan had daar gestaan, dicht bij de deur, met zijn jas al aan en zijn handen rusteloos op de tafelrand. Johan van Haften Reiniersz had hem een houten kist overhandigd, klein en zwaar, met eenvoudig ijzerwerk dat toch vreemd donker glansde in het flakkerende

licht van de kaarsen. De heer had niet uitgelegd wat erin zat, in ieder geval niet waar de zussen bij stonden, alleen gezegd dat het belangrijk was dat de kist buiten het dorp terechtkwam, verder dan de dijk, op een plek die hij voor de zekerheid alleen maar fluisterend had genoemd. Marie had de naam niet goed verstaan, maar zij had gezien hoe de knokkels van haar broer wit waren geworden toen hij de kist aannam. Ze had gezien hoe zijn ogen heel even wegschoten, alsof hij iets zag wat de anderen niet zagen, misschien alleen in zijn eigen gedachten, misschien ook iets dat in de keuken aanwezig was zonder werkelijk zichtbaar te zijn.

Hij had zich toen naar haar toe gebogen en zacht gezegd dat hij niet laat zou blijven, dat hij voor het tweede avondgebed terug zou zijn, dat ze hun deel van de stoofpot apart moest houden, omdat hij honger zou hebben na een tocht over modderige paden. Marie had geknikt en had gedaan alsof zij hem geloofde, omdat je in zo een keuken altijd moest doen alsof, zeker wanneer de heer zelf erbij was. Toen hij wegging, had Bertus hem nog nageroepen dat hij niet moest struikelen over zijn eigen voeten, en iedereen had kort gelachen, maar in de stilte daarna had Marie iets gevoeld dat niet bij lachen hoorde. De lucht in de keuken had kort geknetterd zoals hout dat te dicht bij het vuur wordt geschoven. Die herinnering vrat nu aan haar terwijl haar voeten opnieuw door koude klei gleden.

Tonia haalde haar in en ging een paar passen naast haar lopen. Haar gezicht was smaller geworden de laatste dagen, haar wangen waren ingevallen en haar ogen stonden groot en donker in het schemerlicht. Zij zei dat het bos raar klonk, dat de vogels anders zongen, dat de stilte tussen elk geluid langer duurde dan eerder. Marie wilde zeggen dat het kwam door de tijd van het jaar, dat de herfst hier gewoon harder voelbaar was dan op de binnenplaats van het kasteel, maar de woorden bleven vastzitten in haar keel. Zij hoorde het verschil zelf ook. Er waren geen gewone avondgeluiden. Geen rustige kikkers bij de sloot. Geen zacht geblaf in de verte vanuit een boerderij. De lucht leek te luisteren, alsof iets in de schaduw afwachtte wat de drie zussen zouden doen.

Jaantje vroeg met een schorre stem hoeveel dagen ze al onderweg waren. Marie telde in gedachten de nachten die ze in nat gras hadden doorgebracht en de ochtenden waarop hun kleren nog klam waren geweest van de nevel. Ze zei dat het er vier waren, maar het klonk niet zeker, zelfs niet voor haar eigen oren. Ze wilde het niet toegeven, maar haar gevoel voor richting had haar al die tijd niet geholpen. Het pad dat zij dacht te kennen was veranderd. Slootjes liepen anders dan vroeger. Een beek die zij zich herinnerde als smal en rustig bleek nu breder en dieper geworden. Boomgroepen die vroeger apart hadden gestaan, leken dichter tegen elkaar aan gegroeid. Het was alsof het land zelf hun route verwisselde, alsof de aarde geen zin had om hen te laten gaan waar zij dachten heen te gaan.

Toen de schemer overging in een donkerder soort grijs, bleef Tonia plotseling staan. Haar hand greep Marie bij de mouw en trok haar ruw terug. Marie wilde al boos worden omdat ze bijna haar evenwicht verloor, maar Tonia wees met grote ogen naar voren. Tussen twee kromgegroeide wilgen bewoog iets, heel laag bij de grond. Het klonk als een zacht gesnuif en een zenuwachtig schrapen van hoeven over natte aarde. Marie kneep haar ogen samen en wachtte tot haar blik aan het duister gewend raakte. Langzaam kwam er een gestalte uit de nevel, klein en gedrongen, met een ronde buik en korte pootjes. Het snuitje trilde en de kleine ogen glommen onrustig. Het was een hangbuikzwijntje, maar niet zoals de zussen gewend waren van de boerderijen. Dit dier bewoog alsof het elk grassprietje kende, alsof het de grond las als een boek dat alleen voor hem geschreven was.

Sirah bleef op enkele passen afstand staan en draaide haar kop om beurten naar de drie zussen en naar de bomen achter hen. Het dier trilde over haar hele lijf, niet alleen van de kou maar van iets dat dieper zat. Tonia fluisterde dat het zwijntje gevaar voelde, omdat zij ergens gehoord had dat dieren dat konden, veel sneller dan mensen. Marie voelde dat ze gelijk had. Ze zag hoe Sirah haar poten net iets te lang op dezelfde plek hield, alsof zij ieder trillen van de aarde onder haar kon voelen. Net toen Marie haar mond opendeed om iets geruststellends te zeggen, klonk er ergens verderop in het bos een lage grom.

Het geluid kroop als een koude hand langs hun ruggen omhoog. De grom was niet kwaadaardig, maar wel waarschuwend. Het droeg de rauwe kracht van een hond die wist dat er iets niet klopte en die probeerde de wereld te waarschuwen voordat het te laat was. Nog voordat ze het dier zagen, wisten ze dat het groot moest zijn. Takken ritselden, nat gras schoof opzij en daar kwam Chase uit de schaduw, met zijn kop laag en zijn ogen scherp. De hond had de brede borst en sterke poten van een dier dat gewend was om te rennen, te beschermen en te vechten wanneer dat nodig was. Zijn vacht zat vol modderspetters, zijn adem ging zwaar, maar zijn houding was vastbesloten. Hij ging met brede poten tussen de zussen in staan en keek minutenlang naar dezelfde donkere plek tussen de bomen, alsof daar iets stond dat alleen hij kon zien.

Marie voelde hoe haar hart bonkte in haar keel. Zij kende deze hond niet, maar er was iets aan zijn houding dat geen kwaad in zich droeg. Hij keek niet naar hen als prooi. Hij keek naar hen als iets dat hij moest beschermen. Sirah kwam dichterbij en drukte haar warme lijf tegen Tonia haar heen. Tonia liet haar hand langs de ruwe borstelharen glijden en voelde hoe het dier trilde, niet meer alleen van spanning, maar ook van herkenning, alsof de aanwezigheid van de drie zussen iets bevestigde dat al in de lucht had gehangen voordat zij hier aankwamen.

Toen klonk er een stem tussen de bomen, verderop in de richting waar Chase zo intensief naar had gekeken. De stem was te hoog voor een krijger, te zenuwachtig voor een soldaat, te warm voor iemand die hier alleen kwam om kwaad te doen. Hij riep de namen van zijn dieren, zijn stem brak bijna op het laatste stuk van elk woord, alsof hij bang was dat zij niet zouden antwoorden. Marie voelde een onverwachte steek van opluchting, omdat mensenstemmen altijd minder eng leken dan geluiden zonder bron. Toch wist zij ook dat niet iedere mens in zo een bos een vriend hoefde te zijn.

De man kwam tevoorschijn alsof het bos hem aarzelend naar voren duwde. Zijn kleren hingen scheef, er zaten moddervlekken op zijn broek en zijn mantel was op meerdere plekken gescheurd, alsof hij vaker was blijven haken dan hem lief was. Zijn gezicht was open en

gegroeft tegelijk, met ogen die groter leken wanneer hij schrok en een mond die te snel woorden vormde wanneer hij zich verontschuldigde. Hij keek naar Chase, naar Sirah en daarna naar de drie zussen. Zijn blik bleef even hangen bij Marie, alsof hij in haar iets zag dat hij jarenlang niet had durven missen. Hij begroette hen niet meteen met woorden. Eerst kwam er een uitdrukking van herkenning, hoewel hij hen nog nooit eerder had gezien. Hij kende hun soort. Mensen die te lang in de buurt van plekken hadden gelopen waar de wereld dunner was dan verstandig.

Voordat hij iets kon zeggen, verschoof de lucht weer. Er klonk een zacht ruisen, niet van wind door bladeren maar van beweging door mist. Lientje kwam achter hem tevoorschijn, zo stil dat geen tak onder haar voeten brak. Haar haren waren gedeeltelijk verborgen onder een eenvoudige doek, haar gezicht was kalm maar haar ogen waren alert zoals altijd wanneer zij de grond voelde spreken zonder woorden. De aarde leek iets zwaarder te worden toen zij dichterbij kwam, niet in gewicht, maar in aanwezigheid, alsof de grond zelf zich verzette tegen het loslaten van haar aandacht.

Marie voelde haar borst samentrekken toen zij Lientje herkende. Ze had haar jaren geleden gezien, toen hun ouders nog leefden, op een markt waar kruiden en verhalen tegelijk werden uitgesteld. Lientje had toen op blote voeten in het gras gestaan aan de rand van het marktveld, haar handen vol met stengels waarvan niemand anders de naam kende. Zij had met zachte stem tegen de kinderen van Gamera gesproken, verhalen vertellend over wortels die dieper groeven dan mensen ooit konden graven en over bomen die meer onthielden dan mensen zich konden herinneren. Marie had haar toen al nooit vergeten. Op dat moment beseft zij dat de wereld groter was dan het erf van het kasteel en de dijk langs de rivier.

Nu stond Lientje weer voor haar, ouder, steviger, maar niet minder verbonden met de grond waarop zij stond. Ze keek naar de drie zussen en haar ogen verzachtten meteen. Ze noemde Marie bij haar naam, alsof zij die naam al die jaren had bewaard ergens tussen wortels en stenen. Ze vroeg naar hun familie, naar hun vader en moeder, en in de

stilde die daarop volgde las zij het antwoord al van hun gezichten. Marie vertelde dat hun ouders vijf jaar geleden waren gestorven, vlak na elkaar, alsof de dood besloten had dat zij niet zonder elkaar mochten wandelen in het hiernamaals. Lientje legde haar hand heel even op Marie haar arm, kort maar stevig, en de aarde onder hen voelde op dat moment minder koud.

Toen vroeg zij naar de jongens, naar Marinus Jan en naar Bertus, naar de twee broers waarvan zij wist dat ze altijd als een soort schaduw om de zussen heen hadden bewogen. Bertus werkte nog in het kasteel, zei Marie, hij sneed hout, sjouwde graanzakken en zorgde dat de keuken niet zonder vuur kwam te zitten. Maar Marinus Jan was weg, al een week, misschien langer, en niemand wist waarheen hij was verdwenen. Ze vertelde hoe hij op een avond de houten kist had aangenomen van Johan van Haeften Reiniersz, hoe hij nerveus had staan lachen in de keuken, hoe hij gezegd had dat hij snel weer terug zou zijn. Ze vertelde dat hij naar een onbekende plek buiten het dorp gestuurd was, verder dan de akkers, verder dan de dijk, naar een gebied waar Marie niet eens een duidelijk beeld van had. Sinds die avond was hij niet meer gezien.

Tonia kon haar tranen niet langer tegenhouden terwijl Marie sprak. Ze veegde ze met de rug van haar hand weg en keek schamper alsof ze boos was op zichzelf, maar haar schouders trilden. Jaantje staaarde naar de grond, naar de modder die zich tussen haar tenen had verzameld, en kneep zo hard in de handvatten van de mand dat haar knokkels pijn begonnen te doen. De woorden hingen in de lucht als rook. Niet zomaar rook, maar de soort die in een huis blijft hangen nadat een haardvuur vanzelf is gedoofd zonder dat iemand hout heeft bijgevuld.

Lientje luisterde tot Marie klaar was en knikte toen langzaam. Ze zei dat er de laatste dagen meer was veranderd in de aarde dan zij kon uitleggen. Er waren plekken waar de grond leek te zuchten wanneer zij haar hand erop legde. Er waren wortels die niet meer in de goede richting groeiden. Er waren vogels die plotseling hun vaste route verlieten en in cirkels vlogen boven stukken land waar vroeger niets bijzonders was. Zij wist dat dit nooit alleen maar kwam door wind en

regen. Ze voelde dat er iets tastte in de schemer, iets dat niet volledig hoorde bij de wereld van gewone mensen.

Terwijl zij sprak, kwam er nog iemand uit de mist achter haar tevoorschijn. Nadars liep langzaam naar voren, haar ogen half gesloten alsof ze luisterde naar een geluid dat alleen zij konden horen. Ze was niet groot, maar er hing een gewicht om haar heen dat niets met spieren te maken had. De lucht om haar leek net een fractie kouder en tegelijkertijd helderder. Zij keek naar Marie, naar Jaantje en naar Tonia alsof zij hen al lange tijd kende uit dromen die zij zich overdag niet meer precies kon herinneren. Zonder een woord te zeggen stak zij haar hand uit naar Marie.

Marie aarzelde een moment, maar iets in de blik van Lientje gaf haar vertrouwen. Ze legde haar hand in die van Nadars en voelde meteen hoe de vingers van de zieneres zich vastklampten, niet hard maar vasthoudend. De pupillen van Nadars werden groter, haar adem stakte in haar keel en het was alsof haar hele lichaam in één seconde versteende. Haar gezicht draaide een fractie naar boven, haar ogen keken naar iets dat niemand anders kon zien. Een flits van angst trok over haar gelaat, gevolgd door iets dat op wanhoop leek en daarna op vastberadenheid. Marie voelde hoe haar eigen hartslag sneller ging terwijl zij niets begreep van wat zich in deze paar stilstaande ogenblikken in het hoofd van Nadars afspeelde.

Toen de greep van Nadars verslapte, trok zij haar hand snel terug. Ze wankelde even en Chadri stapte automatisch naar voren om haar op te vangen, maar zij hief haar arm als teken dat hij dat niet hoefde te doen. Ze zei niets over wat zij had gezien, hoewel Marie in haar blik zag dat het visioen zwaar was geweest. Ze slikte, haalde diep adem en keek kort naar Annelieke die inmiddels aan de rand van de open plek was komen staan, net buiten het licht dat tussen de bomen viel.

Annelieke was niet zomaar binnengekomen, ze was er altijd al geweest alsof het bos haar langzaam aan de anderen had willen tonen. Haar ogen waren rustig, maar in die rust lag een kracht die moeilijk te beschrijven was. Haar aanwezigheid maakte dat de ruimte tussen de

bomen minder vijandig aanvoelde. Uit respect en misschien ook uit ontzag zwegen iedereen toen zij dichterbij kwam. Ze keek de drie zussen een voor een aan en leek in hun gezichten alle nachtmerries en alle hoop tegelijk te lezen. Ze vroeg niets, omdat zij aan de houding van Nadars en aan de onrust in Sirah al had gezien hoe ernstig de situatie was.

Marie vertelde het verhaal nog een keer, korter nu, alsof zij wilde testen hoe het klonk wanneer zij het beknopter maakte. Ze vertelde over de kist, over de opdracht van de heer, over het spoor dat ophield bij een modderig pad aan de rand van de uiterwaarden. Ze vertelde dat niemand in het kasteel durfde te vragen wat erin had gezeten, omdat de blik van Johan van Haeften te donker was geweest die avond. Annelieke luisterde, haar handen rustig gevouwen voor haar mantel, haar ogen half gesloten. Toen Marie zweeg, keek zij even naar de grond alsof zij de verhalen in de aarde zocht.

Ze zei dat de Schimwacht niet bestond om makkelijke zaken op te lossen. Ze zei dat zij en haar groep nooit op zoek gingen naar problemen, maar dat problemen hen vaak vonden op plekken waar de scheiding tussen licht en donker dun was geworden. Ze vertelde dat zij eerder situaties hadden meegemaakt waarin mensen verdwenen zonder spoor, maar dat de aanwezigheid van een geheimzinnige kist vaak betekende dat er krachten in het spel waren die ouder waren dan kastelen en ouder dan de families die daarover heersten. Haar stem bleef rustig en zacht, maar de woorden zelf droegen een gewicht dat in de magen van de aanwezigen bleef hangen.

Zonder verder na te denken zei zij dat zij zouden helpen. Het kwam eruit alsof het besluit al veel eerder was genomen, misschien op het moment dat de drie zussen verdwaald geraakt waren in dit bos, misschien op het moment dat Marinus Jan de kist had aangenomen, misschien zelfs op het moment dat iemand ooit besloten had dat er überhaupt een kasteel bij Gameraen gebouwd moest worden. Berend, die tot nu toe half in de schaduw had gestaan, knikte langzaam. Hij zei niet veel, maar in zijn ogen lag een vastbesloten vuur dat duidelijk maakte dat hij achter haar beslissing stond.

De wind trok even aan in de kruinen van de bomen, alsof het bos zuchtte bij deze woorden. Sirah gromde zacht, Chase hief zijn kop en keek nog een keer naar de donkere plek tussen de stammen, waar het pad verder liep naar een deel van het land dat zelfs de zussen niet kenden. Lientje knielde neer en legde haar hand op de grond. Zij sloot haar ogen en luisterde naar wat de aarde haar vertelde. Daarna keek zij op met een blik waarin angst en zekerheid dicht bij elkaar lagen. Ze zei dat er iets in de grond zat dat daar niet hoorde, iets dat zich verplaatste zonder zich los te maken van de aarde zelf.

De avond viel sneller dan gewoonlijk. De schaduwen tussen de bomen trokken aaneen tot een bijna ondoordringbare massa. De adem van de rivier klonk dieper, alsof het water zelf luisterde naar elk woord dat in het bos uitgesproken werd. De Schimwacht stond nu samen met de drie zussen op de rand van een pad dat niet alleen door modder liep maar ook door iets dat veel ouder was dan hun eigen levens. Annelieke keek nog een laatste keer naar Marie en zei dat de zoektocht naar Marinus Jan niet alleen een reis zou worden langs natte akkers en verlaten paden, maar ook langs dingen die de meeste mensen liever nooit zouden willen zien.

Daar op die plek, tussen de eerste echte duisternis van de nacht en de laatste restjes van het grijze avondlicht, voelde iedereen dat er geen weg terug meer was. De keuze was gemaakt. De Schimwacht had zich verbonden aan de drie zussen en aan het lot van hun verdwenen broer. Wat er ook in de kist had gezeten en wat er ook op dat verborgen pad was gebeurd, het zou hun allemaal dichter trekken naar een waarheid die dieper in de aarde verscholen lag dan enig graf.

2. het Pad naar Gameren

De ochtend brak langzaam open alsof de hemel niet volledig zeker was of zij wel wilde laten zien wat er onder de nevel schuilging. Een waterige zon trilde laag tussen de bomen terwijl de Schimwacht, gevolgd door de drie zussen Antoniesdochter, het bos verliet en een smal pad op ging dat als een streep door de weilanden richting Gameren liep. De grond was drassig na de vele regens, de lucht had een zware geur van herfst en koude aarde, en overal lagen plassen in lange stroken die het landschap in stukken leken te breken. Marie liep naast Annelieke en probeerde haar adem rustig te houden, want hoewel haar hart nog steeds snel ging van de spanning van de vorige avond, voelde ze dat dit moment het begin was van iets dat zij nog niet kon bevatten.

Chase liep voorop, zijn kop laag, zijn neus voortdurend over de grond, alsof hij de route niet alleen volgde maar ook de geuren van alles wat hier eerder voorbij was gekomen wilde begrijpen. Sirah volgde dicht achter hem, haar korte poten piepend in het natte gras, maar haar ogen alert, steeds schuin naar het zuiden gericht waar de velden een vreemde duisternis leken te dragen. Nadars liep iets achteraan, haar blik onafgebroken gericht op de lucht en de randen van het pad, alsof zij niet alleen de geesten voelde die haar volgden, maar ook iets anders dat zich ver buiten haar zicht ophield. Lientje liep met haar hand regelmatig even langs de stam van een wilg of door het riet, alsof zij de aarde begroette om te voelen waar deze onrust vandaan kwam. Berend liep als een stevige schaduw achter de groep, breed en stil, met een alertheid die niet zichtbaar was in zijn gezicht maar wel in de manier waarop hij zijn passen zette. Chadri probeerde intussen de stilte te breken met kleine opmerkingen die bedoeld waren om de spanning te verlichten, maar zijn stem klonk steeds alsof hij bang was dat elk woord verkeerd zou vallen.

Marie merkte dat haar zussen bleven zwijgen. Jaantje moest soms moeite doen om het tempo bij te houden, terwijl Tonia voortdurend naar de velden keek alsof zij elk moment verwachtte dat daar iets uit tevoorschijn zou komen. Annelieke keek opzij naar Marie en vroeg met een rustige stem of zij wilde vertellen hoe haar gezin eruitzag, omdat

het belangrijk was voor de groep om te weten wie zij zochten en wie de mensen waren die aan het kasteel verbonden waren. Marie knikte langzaam en voelde dat haar keel even strak werd voordat zij kon spreken. Ze ademde diep in, liet haar blik over het grijze landschap glijden en begon te vertellen.

Ze vertelde eerst over de oudste van het gezin, omdat het altijd zo ging wanneer iemand vroeg hoe hun familie in elkaar zat. Marinus Jan was de eerste geweest die het kasteel binnen was gegaan toen hun ouders nog leefden. Hij was achttien geweest en had al snel de taak gekregen van stalman en koetsknecht, omdat hij sterk was en omdat hij een manier had met paarden die niemand echt kon uitleggen. Hij wist precies wanneer een dier nerveus was, wanneer het pijn had en wanneer het iets hoorde dat mensen niet hoorden. De paarden van de heer vertrouwden hem zonder aarzeling. Marie vertelde dat Marinus Jan vaak voor zonsopgang al op het erf stond om tuigage te controleren of de wagens te smeren, en dat hij veel verder van het land kende dan zij ooit had gezien. Hij was degene die naar Zaltbommel ging voor boodschappen, degene die de heer begeleidde wanneer er landeigenaren bezocht moesten worden, en degene die altijd terugkwam met verhalen die bijna te groot klonken voor de velden waar zij woonden. Toen Marie dit vertelde, keek ze niet op. Ze wist dat als ze iemand in de ogen keek, de pijn groter zou worden.

Daarna vertelde zij over Bertus, de tweede in de rij, drie jaar jonger dan Marinus Jan. Bertus werkte als keukenknecht en brandwacht, en hoewel hij nooit ver weg van het kasteel kwam, was hij degene die het zwaarste werk deed dat niemand zag. Hij hakte hout tot zijn handen rauw waren, hij droeg zakken graan naar de opslagzolders, hij haalde water uit de put en zorgde dat de haarden in de keuken nooit uitgingen, zelfs niet in de diepste nacht wanneer alle anderen sliepen. Marie zei dat Bertus altijd grapjes maakte over hoe slordig zijn oudere broer met zijn eigen spullen was, en dat hij het geluid van een knetterend vuur mooier vond dan de muziek van een viool. Hij was loyaal, sterk en koppig, maar vooral iemand die nooit naliet om voor zijn zussen te zorgen, zelfs wanneer hij te moe was om zijn eigen ogen open te houden.

Marie vertelde vervolgens over zichzelf, al deed zij dat bijna zonder eigen naam te gebruiken. Zij zei dat zij op het kasteel werkte als kamermeisje en vaak dicht bij de vrouw van Johan van Haeften was. Zij hield het linnengoed bij, borstelde kleding, maakte bedden op en hielp soms in de eetzaal wanneer er gasten kwamen. Ze was niet de luidruchtigste van het gezin maar wel degene die alles onthield, elke opdracht, elke blik, elke verandering in de manier waarop de mensen in het kasteel ademden. Ze was de dochter die de meeste verantwoordelijkheid droeg sinds hun ouders gestorven waren, en zij voelde elke dag dat last op haar schouders.

Daarna vertelde Jaantje, aangespoord door een zachte vraag van Lientje, over zichzelf. Ze vertelde dat zij vooral in de keuken werkte en dat zij de kruiden kende alsof het namen van haar eigen broers en zussen waren. Zij wist welke plant hielp tegen hoofdpijn, welke bladeren de soep zachter maakten en welke wortels langer bewaard konden worden in de kelder. Zij verzorgde de kruidentuin achter het kasteel en hielp de oude kokkin met het bereiden van gerechten voor de heer. Ze vertelde dit terwijl zij haar hand over de rand van de mand liet glijden, alsof de beweging haar woorden rust gaf.

Toen keek iedereen naar Tonia, de jongste. Zij was pas veertien en zij had geen vaste taak, maar zij was degene die iedereen hielp. Zij bracht berichten rond tussen de keuken en de hoofdkamers, zij hield kruiden warm in de winter, zij veegde gangen en plukte bloemen en kruiden wanneer dat gevraagd werd. Zij was het loopmeisje dat altijd snel, altijd bereid en altijd zichtbaar was, behalve wanneer zij nerveus werd, en dan kroop zij in zichzelf weg. Tonia vertelde dit met een stem die klein klonk maar onverzettelijk. Zij zei dat zij niet wilde dat iemand dacht dat ze zwak was, maar dat zij bang was voor de stilte die door het kasteel gleed in de avonden nadat hun broer verdwenen was.

Terwijl Marie sprak en haar zussen aanvulden waar nodig, merkte de Schimwacht hoe de familie langzaam een geheel werd in hun gedachten. Berend keek recht voor zich uit en analyseerde elk woord alsof hij een verslag ontving van een plaats delict. Annelieke luisterde met haar handen gevouwen alsof zij de stemmen van het verleden zo

beter kon horen. Nadars keek soms opzij met een blik die verre momenten in de verte leek te volgen. Lientje hield haar aandacht half op het verhaal en half op de grond onder hun voeten. Chadri knikte af en toe alsof hij elk deel van de familie al kende uit de verhalen van anderen.

Het pad naar Gameren werd breder en de velden veranderden in een lang lint van lage struiken en warrige rietplukken. De rivier lag ergens achter hen maar de geur van vochtige klei bleef in de lucht hangen. Marie merkte dat de stilte om hen heen langzaam werd doorbroken door het geluid van verre geluiden, alsof het dorp dichterbij kwam, maar de wind droeg iets mee dat geen deel hoorde uit te maken van de ochtend. Een lage trilling trok door de grond, zo subtiel dat alleen Lientje het leek op te merken. Zij bleef staan, knielde neer en legde haar hand op de koude aarde. Haar ogen sloten en haar adem werd lang en geconcentreerd. Na een paar hartslagen stond zij op en zei dat iets zich verplaatst onder de grond, iets dat niet paste bij het ritme van wortels of waterstromen.

Annelieke keek naar de horizon waar de toren van het kasteel van Gameren net zichtbaar werd als een donkere streep in de verte. Ze zei dat zij verder moesten gaan, omdat wat er ook op hen wachtte dichterbij de plaats lag waar Marinus Jan voor het laatst gezien was. Ze zei dat elke stap die zij zetten niet alleen een stap was naar het kasteel, maar ook naar een waarheid die zich niet langer liet verbergen. De wereld rond hen leek de woorden te horen en de wind begon harder te waaien, alsof de lucht hen wilde waarschuwen voor wat achter de volgende bocht lag.

Marie keek naar haar zussen en voelde dat hun gezichten niet alleen moe waren maar ook vastbesloten. De Schimwacht liep in een rustig tempo verder en de drie zussen volgden hen alsof het pad zelf hen naar een punt bracht waar hun levens voorgoed zouden veranderen. De velden openden zich langzaam en het kasteel van Gameren kwam steeds duidelijker in beeld. De stenen muren leken donkerder dan zij zich herinnerde, alsof ze iets hadden gezien dat niet door mensenogen gezien had mogen worden.

Het laatste stuk naar het dorp voelde zwaarder dan de uren daarvoor. De lucht rook naar een mengeling van houtrook en onrust. Sirah bleef grommen zonder geluid te maken en Chase hield zijn kop voortdurend schuin alsof hij iets hoorde dat de anderen nog niet konden waarnemen. Nadars legde een hand op haar buik alsof zij iets voelde bewegen in de lucht om hen heen. Berend bleef dicht bij de groep lopen met een spanning in zijn schouders die zelden zichtbaar was.

Toen de groep de laatste bocht nam en de eerste daken van Gameren zichtbaar werden, wist iedereen dat dit niet zomaar een zoektocht was naar een vermiste jongen. Het voelde alsof de aarde zelf hen hiernaartoe had geduwd. Alsof de geschiedenis van het dorp hen had geroepen. Alsof de kist, die de heer aan Marinus Jan had gegeven, iets had losgemaakt dat nooit meer terug in slaap gebracht kon worden.

De wind hield op met waaien. De stilte keerde terug. Het kasteel lag recht voor hen.

En de waarheid kwam dichterbij dan zij ooit gedacht hadden.

3. de Stilte rond het Kasteel

Het kasteel van Gameren rees langzaam boven de velden uit terwijl de groep de laatste meters over het modderige pad liep. De stenen waren donkerder dan Marie zich kon herinneren en de hoeken van het gebouw leken minder scherp en minder herkenbaar, alsof het hele bouwwerk wekenlang had staan luisteren naar geluiden uit een wereld die niet met gewone oren te horen was. De lucht hing zwaar en de geur van nat mos vermengde zich met een bijna metalen ondertoon die niet paste bij een normale herfstochtend. Marie voelde dat haar adem rustiger ging, niet omdat zij minder bang was, maar omdat zij op dit punt geen ruimte meer had voor twijfel. Zij moest weten wat er met haar broer was gebeurd, ook als de waarheid gevaarlijker was dan alles wat zij zich de afgelopen nachten had ingebeeld.

De Schimwacht bleef even stilstaan op de open plek voor de buitenmuur terwijl Chase de grond inspecteerde alsof hij elk spoor dat hier lag wilde begrijpen. Zijn oren bewogen snel en zijn ademhaling was diep en ritmisch, maar zijn ogen bleven strak gericht op een punt rechts van het pad waar het gras platter leek dan de rest. Sirah liep naar dezelfde plek en drukte haar buik tegen de aarde. Haar kleine lijf trilde alsof de grond haar iets vertelde dat ze niet wilde horen. Nadars keek naar de lucht boven het kasteel, niet naar wolken maar naar iets dat alleen zij kon zien, en haar vingers trilden zacht terwijl ze haar handen langs haar mantel liet glijden.

Annelieke stond in stilte voor het kasteel en keek naar de ramen die donker en leeg waren, alsof er achter geen leven meer was. Haar gezicht bleef rustig, maar haar ogen waren scherp en alert. Ze zei dat zij verder moesten, dat de antwoorden niet buiten deze muren lagen maar binnen, waar de lucht voller was van oude verhalen en verborgen hartenkloppen. Ze liep naar voren en de rest volgde zonder aarzeling, omdat niemand die in haar aanwezigheid stond ooit twijfelde aan de richting die zij koos.

Toen ze de eerste meters langs de buitenmuur liepen, voelde Marie een plotselinge kilte langs haar nek, alsof er iemand vlak achter haar stond

zonder dat zij het had gemerkt. Ze draaide zich om, maar zag alleen het veld dat zich tot aan de horizon uitstrekte. De lucht was grijs en het geluid van de rivier klonk verder weg dan normaal, alsof het water zelf niet wilde horen wat hier gebeurde. Jaantje kwam naast haar lopen en pakte haar hand zonder iets te zeggen. Ze kniep er zacht in en Marie voelde dat haar zus probeerde te verbergen dat haar vingers trilden. Tonia liep aan de andere kant en keek voortdurend omhoog naar de ramen van de toren, alsof ze verwachtte dat iemand naar hen keek.

Berend bleef dicht achter hen lopen en zijn schouders waren gespannen zoals Marie dat nog niet vaak had gezien. Hij keek niet naar de ramen, maar naar de schaduwen onder de dakranden en naar de hoeken waar licht anders leek te vallen dan het zou moeten. Hij was geen man van angst, maar hij voelde wel wanneer een plek ouder was dan de mensen die erover liepen. Deze plek ademde iets dat niet door wind en regen was gevormd.

Lientje stopte bij een deel van de muur waar de stenen donkerder waren dan de rest. Ze knielde neer en legde haar hand zacht tegen het koude oppervlak. Haar ogen sloten en Marie zag hoe haar borst zich langzaam vulde met een ademhaling die te diep leek voor een simpele gewaarwording van steen. Toen Lientje haar ogen weer opende, keek ze recht vooruit met een blik waarin een mengeling zat van verbazing en onrust. Ze zei dat de muur herinnerde wat hier was gebeurd, maar niet wilde prijsgeven wat het precies had gezien. De stenen waren niet alleen oud, ze waren ook bang.

Chadri kwam langzaam dichterbij en probeerde een grap te maken over stenen die gevoelens hadden, maar het geluid bleef halverwege zijn mond hangen. Hij keek even naar Annelieke alsof hij wilde vragen of hij dichterbij moest komen, maar zij knikte nauwelijks merkbaar dat hij dat beter niet kon doen. Hij slikte en bleef waar hij stond. Chase kwam naast hem staan en drukte zijn kop tegen zijn knie alsof hij wilde zeggen dat ze voorlopig samen moesten blijven. Chadri knikte dankbaar en legde een hand op de kop van de hond, die geen beweging maakte en alleen bleef staren naar de muur waar Lientje haar hand had gelegd.

Marie liep langzaam dichterbij de grote poort van het kasteel en voelde dat haar benen zwaarder werden naarmate zij dichterbij kwam. De poort stond op een kier, alsof iemand hem bewust open had gelaten om het gevoel te wekken dat bezoekers welkom waren, maar de kille lucht die uit de opening kwam vertelde iets anders. Jaantje ademde hoorbaar in en uit terwijl ze naar de donkere opening keek. Tonia zette een paar stappen naar voren, maar bleef staan toen Sirah direct voor haar voeten ging zitten en zacht tegen haar enkel duwde. Het zwijntje schudde haar kop en keek naar de poort alsof zij wilde dat Tonia niet verder ging voordat anderen dat deden.

Annelieke stapte als eerste naar voren en legde haar hand tegen het hout van de poort. De deur kraakte, niet omdat hij zwaar was, maar omdat iets in het hout zelf trilde alsof het zich afvroeg wie hem wilde openen. Ze duwde de poort verder open en de lucht die naar buiten kwam rook naar oude muren, natte aarde en iets dat leek op roet en koude as. Het rook niet als een haardvuur dat gedoofd was, maar als iets dat verbrand had zonder dat er vlammen zichtbaar waren geweest.

Binnen was het stil. Geen geluid van mensen, geen geluid van voetstappen, geen geluid van bezigheden die normaal bij een kasteelhoeven hoorden. De binnenplaats lag er verlaten bij alsof iedereen die alleen maar over deze stenen liep allang had besloten dat het veiliger was om ergens anders te zijn. Marie voelde haar hart sneller gaan toen zij besepte dat dit niet het kasteel was dat zij kende. Dit was geen huis van adellijke bezigheden, geen plek waar personeel druk heen en weer liep, geen plek waar het geluid van hout hakken of kinderen aan tafel vanzelfsprekend was. Dit kasteel ademde een stilte die ouder was dan de familie Van Haeften.

Nadars kwam naar voren, haar vingers licht trillend terwijl zij langs de stenen wand liep. Ze bleef staan bij een donkere plek op de grond die er niet uitzag als aarde of modder. Marie knielde naast haar en veegde voorzichtig langs de rand met haar hand. Het voelde droog aan, bijna broos. Lientje boog zich eroverheen en zei dat dit een plek was waar de aarde pijn had gevoeld. De grond was geraakt door iets dat geen

voetstappen had achtergelaten maar wel de kracht had om herinneringen uit steen te drukken.

Berend keek naar de toren en zei dat hij hier iets voelde dat niet bij een mens hoorde. Hij kon niet uitleggen wat het was, maar zijn stem klonk zwaarder dan normaal. Annelieke legde een hand op zijn arm en zei dat zij het ook voelde, maar dat zij verder moesten. De waarheid lag niet op de binnenplaats. De waarheid lag ergens binnen deze muren, misschien in de zalen waar Johan van Haften zijn bezoekers ontving, misschien in de kamers waar Marie en haar zussen vroeger hadden gewerkt, misschien in de gangen waar de kist had gelegen voordat hij aan Marinus Jan was overhandigd.

Toen zij verder liepen, voelde Marie ineens een zachte trilling door de lucht gaan. Het was geen wind en geen stem. Het was iets dat haar naam leek te fluisteren zonder geluid te maken. Zij draaide zich langzaam om en zag in de verte de donkere open velden waar zij die ochtend nog hadden gelopen. De horizon lag stil. De lucht bleef grijs. Toch voelde zij dat iets hen gevolgd had naar dit kasteel, iets dat geen schaduw nodig had om zich te verplaatsen.

Annelieke keek Marie aan en knikte langzaam. Zij had het ook gevoeld.

Daar, in het hart van het kasteel, waar stilte zich ophield als een sluier om elke steen heen, lag de eerste aanwijzing naar de waarheid over Marinus Jan.

En de waarheid was veel dichterbij dan zij durfden te hopen.

4. de Heer van het Huis

Het duurde niet lang voordat het zachte en ritmische geluid van voetstappen door de donkere gang weerklonk. Ze kwamen niet gehaast, niet dreigend, maar wel doelbewust, alsof degene die naderde wilde laten weten dat hij deze plek beheerste en dat niemand anders het recht had om hier te lopen. Marie herkende dat geluid meteen, nog voordat de gestalte zichtbaar werd. Ze had het jaren gehoord, vaak op momenten waarop ze in de vroege ochtend de haard in de hoofdkamer moest bijvullen of wanneer ze de kleding van de heer in zijn vertrek moest brengen. Maar nu, terwijl de voetstappen dichterbij kwamen, merkte ze dat de klank anders was. Minder ritmisch. Minder zeker. Alsof de man die dit geluid maakte niet meer liep zoals hij altijd had gelopen.

Toen de gestalte eindelijk in het schijnsel van de muurbranders verscheen, stakte Maries adem. **Johan van Haeften Reiniersz** kwam langzaam de hal in, maar iets aan zijn houding klopte niet. Zijn schouders stonden te strak, zijn armen bewogen te voorzichtig, zijn blik gleed te snel langs de groep alsof hij niet werkelijk naar hen keek maar naar iets dat zij niet konden zien. Zijn gezicht, normaal streng en onverzettelijk, droeg nu een andere spanning. Het was geen gewone vermoeidheid. Het was geen irritatie. Het leek alsof iemand met onzichtbare handen langs de contouren van zijn gedachten streek en zijn wil in stukken brak.

Hij bleef op een paar passen afstand staan en keek eerst naar Annelieke, alsof haar aanwezigheid hem ongemakkelijk maakte. Daarna keek hij naar de drie zussen, maar zijn blik was die van iemand die zich niets van hun verleden herinnerde, alsof zij vreemden waren die hij op een markt was tegengekomen, mensen zonder betekenis. Marie voelde een koude rilling langs haar rug toen ze begreep dat zijn ogen geen warmte meer droegen, zelfs niet de formele beleefdheid die hij altijd had gehad, zelfs niet de respectvolle afstand die zijn rang vereiste. Dit was een blik die zij nooit eerder bij hem had gezien. Het was alsof iemand anders door zijn ogen keek.

Hij zei dat zij hier niet mochten zijn. Zijn stem klonk beheerst, bijna kil, zonder de diepe toon die hij altijd gebruikte wanneer hij zijn personeel aansprak. Hij zei dat zij het kasteel moesten verlaten en dat bezoekers op dit moment ongewenst waren. Hij voegde eraan toe dat hij geen vragen duldde over zaken die hem persoonlijk betroffen en dat er geen ruimte was voor bemoeienis, zeker niet van mensen die niet begrepen hoe belangrijk zijn werk was. De woorden rolden over zijn lippen met de vlakke intonatie van iemand die iets herhaalt dat hem is opgelegd, alsof het geen gedachten van hemzelf waren maar van iemand die achter zijn schouder stond en de zinnen voor hem fluisterde.

Marie voelde iets in haar borst knappen toen zij beseftte dat hij weigerde haar aan te kijken zoals hij altijd had gedaan. Hij had haar jarenlang gekend, had haar zien opgroeien op het kasteel, had haar werk gezien en had soms zelfs een kort knikje gegeven wanneer zij iets zorgvuldig had gedaan. Hij was streng geweest, dat zeker, maar nooit vijandig. Nooit koud. Nooit alsof haar bestaan hem hinderde. Nu stond hij daar alsof zij een overtreding beging die hij niet kon verdragen.

Tonia deed een stap naar voren, maar Sirah schoof meteen voor haar voeten en hield haar tegen. Het zwijntje trilde van spanning en keek afwisselend naar Johan en naar de schaduwen achter hem, alsof zij iets kon zien dat de anderen niet zagen. Jaantje pakte Tonia bij de pols om haar terug te trekken, bang dat één verkeerde beweging de situatie zou breken zoals glas in een koude kamer.

Chadri probeerde zacht iets te zeggen over de regen, over de lange tocht, over de noodzaak om even te rusten, maar Johan reageerde niet op hem. Hij leek hem niet eens te horen. Zijn ogen bleven op Annelieke gericht, alsof zij de enige persoon was die zijn aanwezigheid werkelijk bedreigde. Hij herhaalde dat ze moesten vertrekken. Dat zij geen ruimte hadden in dit huis. Dat hij bezig was met belangrijke aangelegenheden die niet gestoord mochten worden.

Berend zette een stap naar voren, niet dreigend, maar beschermend, met zijn handen losjes naast zijn lichaam, klaar om in te grijpen als het

nodig was. Hij zei niets, maar de spanning in zijn kaaklijn verraadde dat hij de situatie beoordeelde zoals hij dat altijd deed in gevaarlijke momenten. Hij analyseerde de afstand, de houding van Johan, de ademhaling van de man die normaal zo beheerst was en nu te snel ging alsof iets hem opjoeg.

Lientje keek aandachtig naar Johan zonder hem direct aan te staren. Ze hield haar blik laag alsof ze alleen geïnteresseerd was in zijn schoenen en in de manier waarop hij zijn gewicht verplaatste, maar in werkelijkheid voelde zij meer dan hij wilde laten zien. Zij voelde hoe de grond onder haar voeten anders reageerde wanneer hij sprak. De aarde trok zich terug, alsof zij hem niet wilde dragen. Zij voelde een spanning rondom hem zoals zij die eerder had gevoeld wanneer wortels ziek waren of wanneer de wind een richting koos die niets met het weer te maken had. Ze wist dat dit niet gewoon was. Ze wist dat dit niet Johan alleen was.

Nadars stond iets verder achteraan en keek naar hem met die stille intensiteit die alleen zij had. Haar ademhaling werd rustiger terwijl ze zijn houding in zich opnam. Zij zag geen man die zijn gasten weg wilde sturen. Zij zag een man die zelf gevangen stond in een web dat niet door mensenhanden was gemaakt. Ze voelde een onzichtbare koude draad tussen zijn schouderbladen, een druk in de lucht achter zijn rug, alsof iets zich vastklampte aan zijn gedachten en hem terugduwde in zijn eigen lichaam. Zij wist dat dit geen gewone bezetenheid was. Dit was geen geestelijk spelletje. Dit was iets dat aan de wereld zelf knabbelde.

Marie wilde haar stem verheffen en vragen waarom hij hen zo sprak, waarom hij hen niet wilde helpen, waarom hij deed alsof zij indringers waren terwijl zij al hun hele leven in zijn huis hadden gewerkt, maar de woorden kwamen niet. De lucht rond Johan voelde zwaar, alsof elk geluid dat hen naderde werd ingeslikt voor het de ruimte bereikte. Ze zag dat hij naar haar keek alsof hij haar niet kende. Dat deed meer pijn dan elke dreiging.

Annelieke stapte toen naar voren. Ze bewoog langzaam en beheerst, met die rustige zekerheid die haar altijd omringde. Ze groette Johan met kalme beleefdheid en zei dat zij niet van plan waren om zijn huis te schenden, dat zij enkel op zoek waren naar iemand die al dagen vermist was. Ze gebruikte geen dwingende woorden. Ze legde geen beschuldiging in haar stem. Ze zei enkel dat zij het kasteel niet zou verlaten voordat zij wist waar Marinus Jan was.

Johan reageerde niet meteen. Zijn ogen trilden even, alsof ze moesten kiezen naar wie zij zouden luisteren, naar hemzelf of naar het fluisterende gewicht achter hem. Toen hij antwoordde, klonk zijn stem nog kouder dan daarvoor. Hij zei dat hij niets wist van vermiste staljongens, dat hij geen verantwoordelijkheid droeg voor elk personeelslid dat besloot niet terug te keren, en dat hij geen tijd had voor dwaasheden die gebaseerd waren op emoties.

Marie voelde hoe haar nagels in haar handpalmen sneden toen hij dat zei. Hij had nooit zo over haar broer gesproken, nooit zo lichtzinnig, nooit zo kil. Ze wist dat iets zijn woorden aanstuurde, iets dat zijn eigen stem vervormde tot iets dat niet bij hem hoorde.

Annelieke knipperde langzaam en zette een kleine stap naar voren. Ze zei niets. Ze hoefde niets te zeggen. De lucht rond haar leek te veranderen, niet donkerder maar zwaarder, alsof ze met haar aanwezigheid een grens trok die Johan niet zonder strijd kon overschrijden.

Johan sloeg zijn ogen neer alsof hij haar blik niet kon verdragen. Hij zei dat er geen reden was om in het kasteel te blijven. Hij zei dat zij moesten vertrekken voordat de avond viel. Hij zei dat hun aanwezigheid gevaarlijk was voor zijn werk.

En toen, heel even, brak iets in zijn stem. Het was klein. Bijna onhoorbaar. Maar iedereen hoorde het.

Het was angst.

Niet voor hen.

Maar voor dat wat achter hem stond.

Hij draaide zich om en liep weg, zijn schouders gespannen, zijn pas te snel, zijn adem te kort.

Toen hij uit zicht was, liet niemand direct een woord vallen. De stilte was dik en geladen.

Pas nadat zijn voetstappen waren verdwenen, fluisterde Lientje heel zacht dat dit niet de man was die hij ooit geweest was. Ze zei dat iets hem vast had. Iets dat invloed had op zijn gedachten, zijn daden, zijn woorden. Iets dat door de muren van het kasteel kroop alsof het hier altijd al had gewoond.

Annelieke knikte langzaam en haar ogen werden donker van binnen.

Zij had hetzelfde gezien.

Zij had hetzelfde gevoeld.

Maar niemand hoefde dat te weten.

Nog niet.

5. de Kamers die Fluisteren

De gangen van het kasteel voelden kouder na het vertrek van de heer. Niet zoals koude die door een raam naar binnen glipt of door tocht van buiten komt, maar eerder zoals een temperatuur die door niets wordt veroorzaakt en toch elke steen doordringt. Het licht van de wandfakkels flakkerde niet, maar bleef strak en onbeweeglijk branden, alsof zelfs het vuur geen lucht meer durfde in te ademen. Marie liep langzaam achter Annelieke aan, haar handen dicht tegen haar lichaam gedrukt omdat ze het gevoel had dat elke richel en elke schaduw in deze gangen haar naam fluisterde. Ze wist niet of het verbeelding was of het gevolg van vermoeidheid, maar het leek alsof het kasteel zelf wist dat zij terug was en dat het hun komst niet had gewenst.

De binnenhallen van het kasteel waren altijd groot en ruim geweest met het geluid van personeel, kinderen van bezoekers, servies dat tegen elkaar tikte en de gemoedelijke drukte van een huishouden waarin iedereen altijd iets te doen had. Nu klonk er niets. Geen schuifelende stappen. Geen stemmen. Geen gekletter van pannen. Zelfs de echo van hun eigen voetstappen leek zich klein te maken om niet op te vallen. Marie keek naar de muren die ze zo goed kende. Ze was hier talloze keren geweest met linnendoeken over haar armen, met kannen water, met stapels beddengoed. De geur van het kasteel zou altijd bestaan uit houtrook, nat leer en warme kruiden, maar nu rook het naar koude steen en iets dat leek op verbrand papier, alsof er recent iets was verbrand dat nooit had moeten branden.

Tonia trok zich dicht naar Marie toe terwijl ze door de gang liepen. Haar ogen bewogen snel van deur tot deur, alsof ze elk moment verwachtte dat er iets uit een donkere kamer tevoorschijn zou komen. Jaantje liep direct achter hen en hield haar blik laag, maar haar ademhaling verried dat zij op haar hoede was. Berend liep niet in het midden van de groep, maar net iets buiten de cirkel, alsof hij de ruimte wilde bewaken die hen beschermde. Zijn ogen scanden de hoeken en de boogconstructies boven hun hoofden met de scherpste van een man die elke afwijking in een kamer ziet voordat een ander die opmerkt.

Lientje bleef geregeld stilstaan om de muur aan te raken. Ze sloot steeds haar ogen, alsof ze een gesprek probeerde te voeren met de stenen die meer wisten dan ze op dit moment wilden vertellen. Ze voelde niet de rust van vroeger, niet de stille kracht van een huis dat mensen binnenhield omdat ze hier leefden, maar eerder een spanning die onder de oppervlakte krulde zoals wortels die niet wisten welke kant ze moesten groeien. De muren voelden koortsachtig, alsof ze waren aangeraakt door iets dat geen deel van de aarde was.

Nadars liep achteraan en voelde elke trilling, elke verandering in de lucht. De geesten die haar volgden bleven dicht bij haar, maar zelfs zij hielden zich stil, alsof ze niet wilden opvallen. Het was alsof de lucht hier dikker was, alsof er in elk ademteug een stukje sprakeloosheid zat dat ze niet kon wegduwen.

Toen ze de hoofdzaal bereikten, bleef Annelieke staan. Haar ogen namen de ruimte in zich op zoals een moeder de kamer opneemt waar haar kind net een nachtmerrie heeft gehad. De zaal was breed en hoog, met balken die als oude ruggen boven hen hingen. Normaal was dit een plek waar de heer des huizes zijn gasten ontving, waar personeel liep, waar kaarslicht glinsterde in zilveren schalen, maar nu lag de ruimte in een onnatuurlijke stilte. Zelfs het licht van de kaarsen leek te trillen alsof het niet zeker wist of het hier wel wilde branden.

Marie liep naar de tafel die in het midden van de zaal stond en zag dat er vlekken lagen die niet te duiden waren. Geen bloed. Geen wijn. Geen water. Het was alsof de tafel op sommige plekken donkerder was geworden zonder duidelijke oorzaak. Ze legde haar hand erop en trok die meteen terug, omdat de oppervlakte kouder was dan de lucht. Ze keek naar Annelieke, die haar een kleine knik gaf om aan te geven dat zij het hetzelfde had gevoeld.

Chadri stond aan de zijkant van de zaal en keek naar een wandtapijt dat half los hing. Het was een voorstelling van een jachttafereel, iets dat hier al jaren hing. Hij tilde voorzichtig een stukje van het tapijt op en zag dat er een donkere afdruk tegen de muur zat, een contour dat te veel leek op een lichaam dat tegen de wand had geleund. Hij wilde een

grap maken om zijn zenuwen te verbergen, maar de woorden kwamen niet. Chase stond naast hem en gromde zacht, niet luid genoeg om te waarschuwen, maar wel als teken dat hij het ook zag, het vreemde patroon dat niet hoorde bij een gewoon kasteel.

Marie keek naar de deuren aan de zijkanten van de zaal. Ze kende het vertrek waar de heer des huizes zijn geschreven werk deed, de kamer waar hij rekeningen las en documenten opstelde. Ze wist dat hij altijd ordelijk en strak werkte, dat hij zijn papierwerk als een schild voor zich droeg. Maar iets in de houding van de heer, eerder die dag, had haar laten voelen dat er iets in die kamer moest zijn. Iets dat misschien in de kist had gezeten. Iets dat misschien Marinus Jan had gezien voordat hij het kasteel verliet.

Ze liep naar de deur en legde haar hand op het ijzerwerk. Het metaal voelde niet koud, maar warm, bijna levend, alsof het net was aangeraakt door iemand die te veel hitte in zich droeg. Zij keek naar Annelieke om toestemming. Die kwam naar voren en knikte dat Marie de deur mocht openen. De rest verzamelde zich in een halve kring, stil en gespannen, alsof zij allemaal het gevoel hadden dat deze kamer de eerste echte stap zou zijn naar de waarheid.

Toen Marie de deur openduwde, ging deze opvallend langzaam open. Alsof het hout aarzelde of het hen moest toelaten. De kamer erachter was verduisterd. Alleen een paar dunne stroken licht van de kleine ramen vielen over de vloer en onthulden een chaos die niet bij Johan paste. Papieren lagen verspreid over de grond, enkele rollen perkament waren half uitgerold, en een zilveren inktpot lag omver, zonder dat er inkt uit was gevloeid. Dat alleen al maakte de lucht kouder.

Annelieke stapte voorzichtig naar binnen. Ze voelde dat iets deze kamer anders maakte dan de rest van het kasteel. De lucht hing zwaar, alsof er iets in rondging dat de adem vasthield. Ze liep naar het bureau van de heer en zag dat het hout op sommige plekken was ingedrukt, alsof er handen op hadden gelegen die krachtiger waren dan vingers ooit konden zijn. Er waren krassen op de oppervlakte, geen diepe

krassen, maar patronen die leken op sporen van iets wat niet menselijk was.

Marie liep achter haar aan en zag in een hoek iets liggen dat leek op een doek. Ze pakte het op en zag dat het een linnen omslagdoek was die sterk deed denken aan de kist die haar broer had gedragen. Het had dezelfde kleur. Dezelfde geur. Het voelde alsof iets ervan nog steeds in de lucht hing. De doek was leeg, maar de manier waarop de stof geplooid lag, liet zien dat hier iets in had gezeten. Iets dat nu weg was.

Tonia liep langzaam de kamer in en legde haar hand op de muur. Ze zei dat Marinus Jan hier was geweest. Ze wist het zeker. Ze kon niet uitleggen waarom, maar haar stem klonk alsof haar hart het haar vertelde. Jaantje knikte langzaam. Ze zei dat iets hem bang had gemaakt. Dat kon zij voelen. Ze wist dat hij zenuwachtig was geweest, maar dit was meer dan zenuwen. Dit was angst die in de muren was blijven hangen.

Berend ging aan de andere kant van het vertrek staan en keek naar de donkere schaduw die tegen een kast lag. Hij wist dat het niet zomaar een schaduw was. Hij wist dat er iets moest hebben gestaan, iets dat niet het gewicht had van een mens, maar wel de vorm. Hij kon niet uitleggen hoe hij dat wist. Zijn ogen deden het werk dat zijn stem niet kon.

Lientje legde haar hand op de vloer en voelde een trilling. Een diepe, drukkende trilling, alsof iets in de aarde ademde. Ze haalde diep adem en zei dat dit geen plek was waar mensenhanden aan het werk waren geweest. Ze zei dat iets anders hier binnen was gekomen. Iets dat geen voetstappen achterliet. Iets dat een mens kon aanraken zonder dat iemand het zag.

Nadars sloot haar ogen en voelde haar geesten dichterbij komen. Ze fluisterden overal om haar heen, zacht, onduidelijk, maar dringend. Ze voelde plotseling een steek in haar borst alsof ze iets zag dat te snel voorbij kwam. Een beeld zonder vorm. Een schaduw zonder lichaam. Een naam zonder stem. Ze opende haar ogen en keek naar Annelieke

met een blik die meer vertelde dan woorden. Ze hoefde niets te zeggen. Annelieke begreep het.

Er was iemand anders in dit kasteel geweest.

Iemand die er nog steeds was.

Of die nooit echt weg was gegaan.

Toen de stilte in de kamer te lang werd, hoorde Marie plotseling de zware voetstappen van Johan ergens verderop in de gang. De groep verstijfde. Zijn stap was snel. Te snel. Alsof hij wilde voorkomen dat zij iets vonden wat hij moest beschermen. Annelieke stak haar hand op als teken dat iedereen moest blijven staan. Ze liep naar de deur en keek de gang in.

Zijn schaduw viel over de stenen.

Hij kwam dichterbij.

En hij wilde niet dat zij hier waren.

Niet omdat hij hen haatte.

Maar omdat hij bang was.

6. Wat Onder de Stilte Schuilt

De voetstappen van de heer kwamen sneller dan iemand had verwacht. Ze klonken strak, zwaar en hoekig, alsof elke stap met meer kracht werd gezet dan het lichaam eigenlijk aankon. Het dreunde door de gang zoals een waarschuwing dreunt door de lucht vlak voordat een onweer losbreekt. De Schimwacht en de drie zussen stonden doodstil in het vertrek terwijl de versneld naderende klank dichterbij kwam. Het leek alsof het hele kasteel meeluisterde, alsof de muren een adem inhielden die al te lang had gewacht op wat er nu zou volgen.

Annelieke stond in de deuropening, haar lichaam ontspannen maar haar houding alert. Zij was de enige die niet terugweek toen de heer de hoek om kwam. Zijn gezicht stond nog strakker dan daarvoor. Zijn ogen waren te wijd open, alsof hij wakker werd midden in een nachtmerrie en niet meer wist hoe hij eruit moest komen. Zijn ademhaling klonk kort, haastig, alsof iemand hem achter de ribben vasthield en hem dwong kleiner te ademen dan hij wilde. Toen zijn blik viel op de open deur van zijn privévertrek, veranderde zijn houding zichtbaar. Zijn rug trok strakker, zijn schouders verharden en zijn handen klemden zich plotseling tot vuisten.

Het was geen boosheid. Het was angst. En het was een angst die groter was dan zijn eigen gestalte.

Hij zei dat niemand deze kamer mocht betreden, dat niemand het recht had zijn persoonlijke zaken door te snuffelen en dat hij het hele kasteel zou laten sluiten als dat nodig was om hen weg te krijgen. Zijn stem trilde terwijl hij sprak, maar het was niet de trilling van een man die zijn geduld verloor. Het was de trilling van iemand die tegen zijn wil woorden uitsprak die hem werden opgedrongen door iets dat hij zelf niet helemaal begreep.

Marie zette instinctief een stap naar voren. Ze deed het niet omdat ze dapper was, maar omdat de man die voor haar stond niet meer leek op de heer die zij kende. Ze zag de manier waarop zijn ogen voortdurend afdwaalden naar een plek schuin achter hen, alsof daar iemand stond

die hen allemaal niet konden zien. Ze zag dat zijn lippen even trilden voordat hij opnieuw het bevel gaf om te vertrekken. Ze herkende niets van hem. Geen strengheid. Geen orde. Geen menselijkheid. Alleen een huls die vocht om zichzelf te blijven.

Tonia greep Marie bij de hand. Haar vingers waren koud, bijna klam, maar haar greep was vast. Jaantje zette een stap dichterbij hen beiden, alsof zij instinctief voelde dat dit moment gevaarlijker was dan elk ander dat zij sinds hun vertrek uit het bos hadden meegemaakt.

Berend kwam langzaam naast Annelieke staan. Zijn schouders stonden recht, zijn houding was rustig, maar de spanning in zijn kaken verraadde dat hij elk moment klaarstond om in te grijpen. Hij analyseerde de ademhaling van de heer, de manier waarop zijn ogen zich schoksgewijs bewogen, de spanning in zijn handen. Hij zag dat deze man niet in controle was. Hij zag dat iets anders de touwtjes in handen had.

Lientje legde haar hand tegen de muur, niet om steun te zoeken, maar om te voelen. Ze trok haar vingers haast direct terug. De stenen waren niet zomaar koud. Ze pulsten. Alsof er onder de oppervlakte iets langzaam heen en weer bewoog, iets dat zich voedde met de angst van de heer en met de stilte in de kamer die zij net hadden onderzocht. Ze verstijfde, maar ze zei niets. Ze wist dat als zij hardop benoemde wat ze voelde, de lucht hier kon breken als glas.

Nadars stond een paar passen achter de groep, haar ogen half dicht, haar mond licht geopend. Haar geesten fluisterden harder dan ze de afgelopen dagen hadden gedaan. Ze voelde hoe ze werd overspoeld door beelden die niet van haar waren. Ze zag een donkere vorm, half in licht en half in duisternis. Ze zag handen die geen handen waren en ogen die geen licht vasthielden maar alleen leegte. Ze zag iets dat aan de heer trok, iets dat hem duwde, iets dat hem gebruikte als een kanaal. Ze kneep haar handen samen tot haar knokkels wit werden, omdat ze wist dat dit geen gewone aanwezigheid was. Het was ouder dan het kasteel. Ouder dan het land. Ouder dan de naam die erop rustte.

Toen zette Annelieke een stap naar voren. Haar aanwezigheid vulde de gang op een manier die niemand anders ooit zou kunnen. Haar stem was rustig maar droeg de kracht van een rivier die onder ijs doorstroomt, onzichtbaar maar onmiskenbaar. Ze zei dat zij zou vertrekken wanneer het nodig was, maar niet voordat zij wist waar de jongen was die door hem met een opdracht van het kasteel was gestuurd. Haar woorden waren niet hard, niet dwingend, maar ze hadden een stevigheid in zich die zelfs de muur achter haar leek te voelen.

De heer wilde reageren. Marie zag het aan zijn lippen die zich openden, aan zijn ogen die richting haar schoten alsof hij iets wilde zeggen, een waarschuwing misschien, een bekentenis misschien, een smeekbede misschien. Maar de woorden kwamen niet verder dan zijn keel. Zijn adem stokte. Zijn lichaam verstijfde. Zijn ogen werden dof alsof iemand het licht erin had gedoofd.

En toen gebeurde het.

Een schaduw gleed over zijn gezicht. Niet over de muur. Niet door het vuur. Over zijn gezicht. alsof er een sluier van koude lucht langs hem trok, een onzichtbare hand die zijn wangen aanraakte zonder zijn huid te beroeren. Zijn ogen focusten niet meer op de groep, maar op een punt ergens achter hemzelf, alsof hij plotseling hoorde wat zij niet konden horen.

Hij fluisterde iets. Heel zacht. Zo zacht dat Marie het bijna niet hoorde. Maar Nadars hoorde het wel.

Hij fluisterde dat ze te laat waren.

Daarna zette hij een stap achteruit en draaide zich abrupt om. Zijn beweging was onnatuurlijk snel, alsof zijn lichaam niet meer op eigen kracht bewoog maar werd getrokken door iets wat hen allemaal ontglipte. Hij liep weg zonder nog een blik achter te laten en zijn voetstappen verdwenen dieper het kasteel in, alsof het gebouw hem opslokte.

De stilte die achterbleef was zo zwaar dat zelfs de fakkels aan de muur een moment lang minder helder leken te branden.

Marie voelde dat haar keel droog werd. Ze beseftte dat dit niet alleen ging om haar broer. Iets in dit kasteel wilde hen weg. Iets in dit kasteel wilde dat niemand vragen stelde. Iets in dit kasteel wilde dat de waarheid verborgen bleef.

En dat iets gebruikte de heer als doorgeefluik.

Lientje ging langzaam op haar hurken zitten en legde haar hand opnieuw tegen de muur. Ze sloot haar ogen en ademde diep in. Toen ze haar ogen weer opendeed, waren ze donkerder dan Maria ze ooit had gezien. Ze zei dat dit niet zomaar een aanwezigheid was. Het was geen geest. Het was geen demon. Het was geen echo van een oude bewoner. Het was iets dat niet in woorden te vatten was. Iets dat zich voedde met angst en stilte. Iets dat wachtte op het juiste moment om te laten zien wat het werkelijk was.

Annelieke keek haar lang aan en knikte langzaam. In haar ogen flitste iets wat Marie nog nooit bij haar had gezien. Geen angst. Geen verbijstering.

Het was woede.

Die woede was rustig en diep. Het soort woede dat alleen ontstaat wanneer een gevaar oud, groot en onvergeeflijk is.

En toen zei Annelieke dat dit pas het begin was.

Wat het kasteel verborgen hield, zou hen dwingen dieper te gaan dan zij ooit hadden gewild.

Wat er met Marinus Jan was gebeurd, hing samen met iets dat hier al veel langer aanwezig was dan een opdracht of een houten kist.

Wat hier in de muren leefde, leefde al eeuwen.

De lucht werd kouder.

Sirah gromde dieper dan ze ooit had gedaan.

Chase keek naar de trap die naar de kelder leidde.

Daar scheen iets te wachten.

Iets dat wist dat ze eraan kwamen.

7. de Trap naar Beneden

De stilte die achterbleef na de woorden van Annelieke was dikker dan de lucht zelf. Het leek alsof het kasteel wist dat ze nu een punt hadden bereikt waarop terugkeren geen optie meer was. Marie voelde haar hart in haar stem kloppen terwijl ze naar de trap keek die vanaf de hoofdzaal naar beneden leidde. Het was geen trap die zij ooit eerder had betreden. Dienstboden kwamen hier nooit. Dit deel van het kasteel was oud, ouder dan de kamers waar zij werkte, ouder dan de muren die zij herkende uit haar jeugd. De stenen waren donkerder en glommen licht alsof ze ooit nat waren geweest maar nu permanent droog stonden. De lucht die uit de diepte omhoog kwam, rook naar aarde die te lang onder iets had gelegen wat geen zonlicht verdroeg.

Chase stond al klaar bij de eerste trede. Zijn lichaam was strak, geen enkel spiertje bewoog, en zijn adem was nauwelijks hoorbaar. Hij keek naar beneden met een blik die Maries adem deed versnellen. De hond voelde iets. Iets dat groter was dan een spoor. Iets dat hij wilde tegenhouden voordat het boven kwam. Sirah stond vlak achter hem en duwde haar snuit tegen zijn flank, alsof zij hem wilde waarschuwen dat hij zich niet moest laten meeslepen door wat hij voelde. Haar eigen ogen trilden alsof zij deze duisternis al kende nog voordat zij hier waren angekommen.

Berend liep eerst naar de trap toe. Zijn passen waren zwaar en veilig, alsof elk stapje dat hij zette het pad verstevigde voor de rest van de groep. Hij keek niet achterom. Hij hoefde niet te weten of iemand hem volgde, omdat hij wist dat hij hoe dan ook voorop zou gaan. Het was zijn taak, zijn rol, de reden waarom hij in de Schimwacht stond. Hij liep langzaam naar beneden, zonder zich vast te houden aan de muur, zijn handen losjes naar beneden hangend, klaar om te reageren op wat er in de duisternis wachtte.

Annelieke liep vlak achter hem. Haar ogen waren half gesloten, alsof zij luisterde naar iets wat haar niet met woorden maar met trillingen en adem bereikte. Haar aanwezigheid in deze nauwe, koude ruimte voelde anders dan boven in de gangen. Hier was zij niet alleen de Witte Wief

die zacht de wereld in balans hield. Hier was zij iets anders. Iets dat zelfs de stenen leken te erkennen. Elke trede die zij zette, leek een zachte toon te geven in de lucht, iets dat bijna niet hoorbaar was maar wel voelbaar. Een kalme, diepe grondtoon die niets te maken had met stemmen of geluiden. Het was de toon van iemand die ouder was dan de angst die in dit kasteel hing.

Marie slikte terwijl zij haar hand op de schouder van Tonia legde. Ze vroeg of ze het kon, of ze echt mee naar beneden wilde, maar Tonia keek haar aan met grote, donkere ogen en knikte zonder woorden. Haar lippen trilden, maar haar vastberadenheid was sterker dan de angst. Jaantje stond naast hen en haalde diep adem. Ze zei dat ze dit moest doen, dat ze hun broer niet konden achterlaten op een plek die door iets anders werd bestuurd dan menselijke wil. Marie knikte en samen zetten ze hun eerste stappen op de trap.

Nadars bleef een moment langer staan bij de ingang van de trap. Haar geesten bewogen onrustig om haar heen, onzichtbare schaduwen die haar schouders raakten en haar armen omringden alsof zij haar tegen iets wilden beschermen. Zij keek naar beneden en haar ogen werden even zwart, helemaal zwart, niet zoals ogen horen te zijn. Ze kneep haar oogleden dicht, ademde diep uit en zei heel zacht dat zij iets zag bewegen beneden in de diepte. Niet iets groots. Iets kleins. Iets dat zich door de gangen bewoog zonder voeten, zonder adem, zonder lichaam. Iets dat wist dat zij eraan kwamen.

Lientje legde haar hand tegen de muur naast de trap. Ze voelde dat de stenen hier anders trilden dan boven. De aarde onder het kasteel sprak met een stem die ze nog nooit eerder had gevoeld. Het was geen gezonde stem. Het was geen stem van wortels of water. Het was een fluistering die klonk alsof iets in de grond verlangde naar beweging. Ze keek naar Annelieke en zag dat zij het ook voelde, maar Annelieke hield haar gezicht neutraal, alsof zij niets had gemerkt, hoewel haar ogen iets anders vertelden.

Toen de trap hen volledig omhulde, werd het licht dat uit het bovenste deel van het kasteel kwam zwakker. Het veranderde van warm

kaarslicht naar koel, dun licht dat langzaam vervaagde. De lucht werd kouder, alsof elke trede hen verder leidde in een diepe, donkere buik van een wereld die geen grond kende. Het geluid van hun eigen stappen weerkaatste niet terug. Het werd als het ware opgeslokt door de wanden.

Berend stopte op een plateau midden in de trap. Hij hield zijn hand op alsof hij wilde zeggen dat iedereen stil moest zijn. Het was niet omdat hij iets hoorde. Het was omdat hij niets hoorde. Helemaal niets. Niet het suizen van lucht. Niet het geluid van de natuur buiten. Niet het zachte knarsen van stenen onder hun voeten.

En toen hoorden ze het.

Een zacht tikken.

Heel ritmisch.

Heel kalm.

Heel ver.

Niet van een klok.

Niet van een horloge.

Niet van een mens.

Marie kneep haar ogen samen en luisterde heel intens. Jaantje pakte haar hand. Tonia hield haar adem in. Het tikken werd niet luider, maar duidelijker, alsof het dichterbij kwam zonder zich te verplaatsen.

Nadars huiverde. Ze fluisterde dat het geen geluid was maar een aanwezigheid die zich liet horen. Ze zei dat iets hen wilde laten weten dat het wist dat ze hier waren.

Chadri probeerde zich groter te maken, maar zijn schouders zakten direct weer naar beneden. Hij keek naar Chase, die nu gromde zonder zijn tanden te tonen. Een lage, dreunende grom vol waarschuwing. Sirah stapte dichtbij Chase en drukte zich tegen zijn flank alsof ze hem wilde verbieden om naar voren te stormen.

Annelieke zette weer een stap. De rest volgde haar. Zij was het baken in deze duisternis, de enige die kon bepalen hoe diep ze moesten gaan.

Toen bereikten ze de onderste trede.

Voor hen lag een gang die rechtdoor liep, donker en smal, maar met muren die glommen alsof ze door iets vochtig waren geraakt. Marie voelde hoe haar maag samentrok toen ze de geur rook die uit de duisternis kwam. Het was geen stank. Het was geen rot. Het was een geur die ze niet kon plaatsen. Iets met oud metaal. Iets met aarde. Iets met koude adem.

Ze wist dat haar broer deze gang moest hebben betreden.

En ergens in deze gangen had hij iets gezien.

Of iets had hem gezien.

Lientje zette haar hand op de grond en zei dat iets hier onder hen bewoog. Iets dat groter was dan een dier, maar kleiner dan een mens. Iets zonder vorm. Iets dat tastte naar warmte, naar leven, naar stemmen.

Nadars trok plotseling scherp adem.

Ze zag het.

Ze zag het voor hen.

Een lange, smalle schaduw die zich in de gang voortbewoog zonder dat er een lichaam aan verbonden was.

Niet lopend.

Maar glijdend.

Alsof de duisternis zelf een vorm aan had genomen.

Annelieke stond stil.

Berend balde zijn vuisten.

Marie voelde haar keel stijf worden.

De schaduw bleef even hangen.

En toen trok hij zich terug.

Langzaam.

Diep het donker in.

Alsof hij hen uitnodigde om verder te komen.

Dit was geen plek waar een mens hoorde te zijn.

Maar dit was wel de plek waar Marinus Jan was verdwenen.

En het kasteel wachtte op de volgende stap.

8. Waar de Schaduw Spreekt

De gang voor hen werd smaller naarmate ze verder liepen. Het leek alsof de muren dichterbij kwamen zonder werkelijk te bewegen. Het licht van de fakkel die Chadri in zijn trillende hand hield, reikte maar een paar passen ver en werd daarna opgeslokt door een donkerte die niets meer teruggaf. Elke stap klonk gedempt, alsof iemand een dikke laag stof over de vloer had gelegd om hun geluiden te verbergen. Marie had het gevoel dat ze dieper zakten in een wereld die niet gebouwd was voor mensen, een wereld die eeuwen had gewacht tot iemand dom genoeg was om hier binnen te stappen.

Berend liep voorop met een vastberadenheid die bijna onnatuurlijk leek. Zijn schouders stonden breed, zijn adem kalm, maar zijn ogen waren scherp en vol waakzaamheid. Hij voelde iets dat hij niet meteen durfde uit te spreken, niet omdat hij bang was, maar omdat woorden het gevaar tastbaarder zouden maken. Chase liep strak naast hem, zijn oren plat, zijn lichaam licht gebogen alsof hij elk moment wilde springen. Zijn grom zat diep in zijn keel en liet horen dat wat zich daarbinnen bewoog niet zomaar een schaduw was.

Lientje hield haar hand langs de muur terwijl ze liep. Ze voelde de trilling van de steen, maar dit keer voelde het niet meer alsof de muren fluisterden. Het voelde alsof de muren ademde. Koud, kalm en ritmisch. Ze keek naar Annelieke en wist dat zij het ook voelde, ook al hield die haar gezicht neutraal. Alleen in haar ogen, diep verscholen, lag de kleinste vonk van iets dat Lientje maar één keer eerder bij haar had gezien. Niet angst. Niet twijfel. Maar een dreigende stilte die voorafging aan haar transformatie in de Zwarte Wief.

Nadars bleef iets achter de groep lopen. Haar geesten bewogen onrustiger dan ooit om haar heen. Eén trok aan haar arm alsof hij haar wilde waarschuwen, een ander drukte zacht tegen haar rug alsof zij haar richting wilde geven, en de derde fluisterde zo snel dat zij de woorden niet kon scheiden. Ze voelde hun paniek door haar heen trekken zoals koorts door een ziek lichaam trekt. Ze wist dat ze iets ging zien wat ze liever niet zag.

Toen werd de gang breder.

Niet door de muren.

Maar door de duisternis die zich plotseling terugtrok als een adem die werd ingehouden.

Voor hen lag een grote ronde ruimte.

Marie hapte naar adem. Ze voelde haar hart tot in haar keel kloppen terwijl ze door de opening stapten. De kamer was immens, groter dan alles wat ze tot nu toe in het kasteel had gezien. De vloer was bedekt met patronen die in de steen waren gekerfd. Cirkels. Lijnen. Symbolen die zij niet kon plaatsen. Symbolen die niet door mensenhanden waren gezet.

Annelieke's adem stakte. Heel even maar.

Het was alsof zij deze plek kende.

Alsof haar ziel de patronen herkende, zelfs als haar hoofd dat niet deed.

Berend liep langzaam de ruimte in. Chase bleef dicht bij hem, zijn lichaam laag en gespannen. Sirah volgde, maar haar kleine lijf trilde zo hevig dat zelfs haar vacht bewoog alsof er wind langs streek.

Marie zag iets in het midden van de kamer. Ze kneep haar ogen samen om het beter te zien, maar de lucht trilde daar licht, alsof hitte boven een vuur zich mengde met koude mist. Jaantje en Tonia gleden dichterbij haar, allebei stil, allebei met dezelfde vraag in hun ogen zonder het uit te spreken.

Toen bewoog het.

Het ding in het midden.

Of beter gezegd, de lucht bewoog.

Alsof een schaduw zichzelf vorm probeerde te geven.

Nadars slaakte een zachte zucht. Ze zag het als eerste helemaal. Je kon het geen lichaam noemen. Je kon het geen mens noemen. Je kon het geen dier noemen. Het was vormloos en toch aanwezig. Het hing als een donkere, dikke nevel in de lucht, maar zonder de zachtheid van mist. Dit was hard. Scherp. Oud.

Toen klonk het tikken opnieuw.

Niet vanachter hen.

Niet van voren.

Maar overal.

Tegelijk.

Het was alsof de hele ruimte in een ritme bewoog dat nooit eerder door mensenoren was gehoord. Als een hartslag van de duisternis zelf.

Marie voelde een koude rilling door haar rug trekken. Ze wist dat haar broer hier geweest moest zijn. Ze wist dat hij dit had gezien. Ze wist dat hij nooit vrijwillig alleen in deze ruimte was achtergebleven.

Annelieke zette een paar stappen naar voren. De lucht leek te trillen om haar heen. Ze voelde de kracht van de ruimte tegen haar huid drukken, alsof iets haar wilde testen. Ze ademde diep in en werd groter. Niet fysiek. Maar in aanwezigheid. Haar stem was zacht maar droeg een onmiskenbare autoriteit toen ze sprak.

“Laat je zien.”

Het was geen bevel.

Het was een erkenning.

De lucht bewoog.

De schaduw trilde.

En toen, op een manier die niemand zag gebeuren, stond er ineens een figuur.

Het was geen mens.

Maar het droeg de contouren van iets dat ooit mens kon zijn geweest.

Een lange, smalle gestalte.

Ogen die geen ogen waren, maar twee dieptes in een gezicht dat niet uit huid bestond.

Het keek naar hen.

Niet alsof het hen zag.

Maar alsof het hen kende.

Annelieke staarde terug.

Een lange stilte hing in de ruimte. Een stilte die geen van beiden durfde te breken.

Tot de gestalte langzaam haar arm hief.

En wees.

Niet naar de groep.

Maar naar de vloer.

Daar, in een cirkel van het patroon, lag iets.

Een stukje stof.

Donker.

Nat.

Marie rende ernaartoe voordat iemand haar kon tegenhouden. Ze pakte het op met trillende vingers.

Het was de mouw van de jas van Marinus Jan.

Ze herkende de stiksels.

Ze herkende de kleur.

Ze herkende de kleine scheur die hij er maanden geleden per ongeluk in had veroorzaakt.

Tonia zakte op haar knieën. Jaantje begon te huilen zonder geluid.

Marie kneep de stof zo hard dat haar nagels in haar eigen hand sneden.

Toen sprak de gestalte.

Niet met woorden.

Maar met een geluid dat door hun hoofden trok als een diepe storm.

Een enkel beeld flitste door hen heen.

Een jongen die knielt.

Een kist die opengaat.

Een duisternis die ontwaakt.

En toen:

Hij leeft nog.

Maar niet hier.

Niet meer in deze wereld.

Marie's schreeuw sneed door de ruimte.

Toen viel het licht van de fakkel uit.

De ruimte werd volledig donker.

En de schaduw viel over hen heen.

9. de Val in de Duisternis

De duisternis viel niet als een sluier. Hij viel als een lichaam. Zwaar. Massief. Adembenemend.

Marie voelde het gewicht over haar heen zakken alsof de lucht ineens dik was geworden en elk ademdeug een strijd werd. De fakkel doofde volledig zonder te sissen, alsof het vuur zelf bang was geworden. Het kasteel verzonk in een zwart dat niet simpelweg geen licht had, maar licht werkelijk opslokte.

Annelieke was de eerste die bewoog.

Niet veel. Maar genoeg.

Ze stond rechtop, haar houding rustig en onbeweeglijk, alsof de duisternis niet durfde haar volledig te raken. De stilte om haar heen veranderde subtiel, nauwelijks merkbaar, maar toch voelbaar. Het was alsof de ruimte erkende dat zij hier stond. Alsof iets wat ouder en dieper was dan deze plek haar aanwezigheid herkende.

Berend zette een stap naar voren en ging naast haar staan, zijn schouders breed, zijn lichaam als een muur tussen de groep en de duisternis die zich over hen heen boog. Zijn ademhaling bleef kalm maar zwaar, alsof hij zichzelf dwingend in controle hield terwijl de lucht zich tegen hem schrap zette.

Chase stond strak tegen zijn been, zijn grom niet luid, maar laag en nauwelijks hoorbaar, als een waarschuwend toon die precies de juiste snaar in de stilte raakte. Sirah duwde zich tegen Chase aan, haar lijfje trillend als bladeren die te dicht bij een brandend vuur liggen.

Marie voelde hoe angst haar keel dichtdrukte. De stof van haar broer lag nog in haar handen, koud en nat, alsof hij net nog was vastgehouden. Ze kneept erin tot haar knokkels wit werden. Jaantje en Tonia stonden aan weerszijden van haar, hun schouders tegen die van haar gedrukt, hun adem gesynchroniseerd als twee kinderen die te bang waren om apart te bestaan.

Toen klonk het geluid weer.

Geen tik.

Geen stap.

Iets anders.

Een ademteug.

Maar niet van een mens.

De lucht verplaatste zich zonder beweging. Er was geen wind. Geen tocht. Geen vleugelslag. Toch voelde iedereen het. Een koude stroming die langs hen gleed, langs hun wangen, langs hun handen, langs hun gedachten.

Lientje trok haar hand tegen haar borst en fluisterde dat de aarde zelf zich terugtrok in deze kamer. Dat alles wat leefde zich klein maakte onder de aanwezigheid die hen omhulde. Niet omdat het kwaad was. Maar omdat het oud was. Te oud om woorden te dragen. Te oud om grenzen te erkennen die mensen ooit hadden bedacht.

Nadars stond stil, haar geesten dicht tegen haar huid gedrukt alsof zij niet wisten of ze haar moesten beschermen of mee moesten trekken naar iets dat hen riep. Haar ogen waren gesloten, maar haar gezicht sprak verwarring. Angst. En iets wat bijna op herkenning leek.

Toen gebeurde het.

Niet met geluid.

Niet met beweging.

Maar met licht.

Heel even—een fractie van een moment—flakkerde er een dunne, zilvergrijze lijn door de ruimte, als een bliksem die geen richting koos. Niet fel. Niet warm. Maar helder genoeg om de contouren van de ruimte zichtbaar te maken.

Men zag de kamer weer.
Men zag de patronen op de vloer weer.
Men zag elkaar weer.

En men zag vooral één ding:

De gestalte was verdwenen.

In plaats daarvan stond in het midden van de kamer een cirkel die langzaam pulserend licht uitstootte. Het was geen echt licht, maar een schijnsel dat uit de stenen zelf leek te komen, alsof die leefden en iets wilden laten zien.

Berend stapte naar voren, maar Annelieke hield hem tegen zonder hem aan te raken.
Ze zei zacht dat dit geen doorgang was.
Het was een grens.

Een grens tussen plekken.

Een grens tussen werelden.

Een grens die Marinus Jan had overschreden.

Marie wilde schreeuwen, maar haar stem brak in stilte. Zij kon het niet verdragen dat haar broer hier ergens was, misschien levend, misschien gevangen, misschien verder dan zij ooit bij hem had kunnen komen. Ze wilde naar de cirkel rennen. Ze wilde er doorheen. Maar Chadri pakte haar pols vast met een hand die trilde maar stevig bleef.

Hij zei dat zij moest wachten.

Zijn stem trilde niet zoals altijd.
Hij klonk niet onzeker.
Hij klonk... bang.

En toen, onverwacht en zonder waarschuwing, schoot een beeld door de ruimte, hard en snel alsof iemand het door hun gedachten heen duwde.

Het was Marinus Jan.

Knielend.
Happend naar adem.
Zijn handen in zijn haar geklemd.
Zijn ogen wijd open.

Achter hem:

Schaduw.
Diepte.
Beweging.

Hij keek recht omhoog—alsof hij hen zag.

En toen verdween het beeld.

Marie voelde haar benen onder haar wegzakken. Ze viel op haar knieën. Jaantje en Tonia zakten direct bij haar neer, hun armen om haar heen, hun adem snel en onregelmatig.

Nadars zweefde haar handen langs haar slapen, alsof ze probeerde de pijn van het visioen uit haar hoofd te duwen. Haar geesten bewogen zo snel dat hun aanwezigheid als ijskoude wind tegen haar huid sloeg.

Lientje liep naar de vloer toe, haar hand zacht op de cirkel gelegd. Ze trok direct terug. De steen brandde koud. Niet heet. Maar koud. Zo koud dat haar huid er bijna aan vastvroor.

Berend zag dit en zijn ogen werden donker. Hij keek naar Annelieke, die langzaam knikte. Een stille bevestiging dat dit geen gewone vijand was. Geen gewone kracht. Geen gewone grens.

Toen veranderde de stilte.

Heel langzaam, heel diep.

Een geluid kwam van beneden de kamer.

Vanuit de aarde.

Een laag, donker geluid dat geen stem was en geen ademhaling, maar eerder een dreun die uit een hartslag leek te komen die te lang was vergeten.

Toen verstomde het abrupt.
Alsof iets had besloten dat zij genoeg hadden gezien.

En daarna—de waarschuwing.

Een fluistering die door de kamer gleed, zacht maar zo helder dat iedereen het hoorde.

Hij leeft, maar niet lang meer.

Marie greep de stof in haar vingers vast alsof het haar laatste anker in deze wereld was.

En toen steeg de duisternis weer op.

Niet als een aanval.

Maar als een sluier die wilde zeggen:

Jullie zijn op de plek waar hij verdween.
Maar dit is niet de plek waar jullie hem zullen vinden.

11. Waar de Aarde Openbreekt

De stilte na Annelieke's woorden voelde alsof het hele kasteel in één ademteug gevangen zat. Niemand bewoog. Niemand sprak. Het was alsof zelfs de lucht bang was om het volgende geluid te maken. Marie stond nog steeds met de stof van Marinus Jan in haar handen, maar er was iets veranderd in haar houding. De wanhoop zat er nog, maar er stond nu ook iets anders achter haar ogen. Iets stevigs. Iets wat leek op geloof. Haar broer leefde. Dat was alles wat telde.

Berend liet haar langzaam los. Ze bleef even staan alsof haar benen haar opnieuw moesten leren dragen. Jaantje en Tonia stonden dicht tegen haar aan en hielden haar vast zoals alleen zussen dat konden, zonder woorden, zonder twijfel. Zij hadden allemaal hetzelfde in hun blik: zodra ze konden gaan, zouden ze gaan. Waar hij was, daar zouden zij hem volgen.

Annelieke knielde nog eenmaal bij de cirkel en legde haar hand tegen de vloer. De patronen waren volledig stilgevallen. Geen licht. Geen trilling. Geen fluistering. Ze voelde dat de doorgang nog bestond, maar dat hij niet meer geopend zou worden door angst of wanhoop. Hij zou pas openen als zij begrepen wat hier werkelijk speelde.

Lientje liep naar haar toe en legde zacht haar hand op de steen ernaast. Ze sloot haar ogen. Haar ademhaling werd langzaam en diep, alsof ze probeerde door de lagen van steen heen te voelen wat eronder lag. Toen ze haar hand terugtrok, was haar gezicht bleek en gespannen. Ze zei dat de aarde onder het kasteel niet natuurlijk voelde. Niet zoals aarde hoort te voelen. Het was geen wortelgrond of rivierbedding. Het was een soort lege holte, als een buidel onder de wereld die niet door tijd was gevormd maar door intentie.

Een intentie die niet van mensen kwam.

Nadars schokte even met haar schouders toen haar geesten plotseling naar achter trokken, alsof iets hen had verrast. Ze keek om zich heen alsof ze een stem hoorde die niemand anders kon horen. Ze zei dat

haar visioenen geen beelden meer gaven. Dat zij alleen nog flitsen kreeg van beweging, alsof iemand onder hen wegrende. Niet vluchtend. Maar trekkend. Alsof Marinus Jan levend gehouden werd door iets dat hem verder naar beneden bracht.

Chadri wilde iets zeggen, maar voordat hij een woord kon uitbrengen, trilde de kamer opnieuw. Niet zoals eerder. Niet dreigend. Niet koud. De trilling was anders. Een soort zware, diepe ademdeug van de grond zelf, maar zonder vijandigheid. Het voelde bijna als een signaal.

Annelieke stond meteen op.

“Het kasteel reageert.”

“Waarop?” vroeg Marie met een schorre stem.

“Op onze aanwezigheid,” zei Berend. “Of op wat we nu weten.”

Toen kraakte ergens een steen.
Niet hier in de kamer.
Maar ergens boven hen.

Iedereen verstijfde.

Een volgende kraak kwam.
Daarna een dreun.
Daarna nog een.

Het klonk alsof er boven hen iemand door een zeer zware deur werd geduwd. Het klonk alsof iemand zich verzette. Alsof iemand vocht.

Het klonk alsof iemand nog leefde.

Marie keek op met grote ogen.

“Dat is Bertus,” fluisterde ze. “Dat moet Bertus zijn.”

Tonia knikte meteen. “Ik ken zijn manier van lopen. Hij stampst altijd wanneer hij zenuwachtig is.”

Jaantje trok Marie dicht tegen zich aan. “En hij leeft dus nog.”

Berend keek naar de trap omhoog. Hij bewoog niet, maar zijn hele lichaam stond strak van spanning.

“We moeten naar boven,” zei hij.

Maar Annelieke schudde haar hoofd.

“Nog niet.”

De vloer onder hen maakte opnieuw een zachte trilling, bijna alsof iets daar beneden mee luisterde naar de discussie. Alsof het wachtte op hun keuze.

Lientje stapte naar Annelieke toe en fluisterde in haar oor. Niemand hoorde wat ze zei, maar iedereen zag wat het deed met Annelieke’s gezicht. Een schaduw, niet van duisternis maar van begrip, trok over haar ogen. Ze keek naar de cirkel, naar Marie, naar de trap, en toen weer naar de vloer.

“Ze hebben Bertus,” zei ze zacht. “Maar niet zoals wij dachten. Hij is boven. Niet onder.”

Marie’s adem sloeg over.

“En Marinus Jan?”

Annelieke draaide zich langzaam naar haar toe.

“Hij is dieper. Veel dieper. Waar de muren niet meer bestaan.”

Marie’s benen trilden maar ze knikte. Ze zou hen allebei terugbrengen. Dat wist ze zeker.

Toen klonk er opnieuw een zwaar bonzen boven hen. Harder nu. Vlagger. Alsof iemand tegen een deur sloeg.

En toen—

Een stem.

Flarden.

Onrustig.

Wanhopig.

“Laat... me... uit...”

Het was Bertus.

Zonder twijfel.

Met dezelfde gebroken ademhaling als toen hij als jongen te lang in het hooi had gelegen.

Marie wilde naar de trap rennen, maar Berend legde snel een hand op haar schouder.

“Wacht.”

Chase gromde.

Sirah tilde haar snuit op en staarde naar de trap alsof zij de lucht proefde.

Toen zei Nadars heel zacht:

“Hij wordt niet bewaakt door een mens.”

De ruimte bevroor.

Annelieke inhaleerde diep.

“Het kasteel laat ons kiezen,” zei ze. “Twee levens. Twee richtingen. En wij hebben maar één pad om tegelijk te volgen.”

Marie's handen trilden.

“Maar we redden ze allebei. Niemand sterft. Niemand verdwijnt. Dat heb je gezegd.”

Annelieke keek haar aan met ogen die ouder leken dan het kasteel.

“En dat houden we. Maar om naar Marinus Jan te gaan, moeten we eerst iemand bevrijden die ons helpt begrijpen wat hier leeft.”

“Wie?” vroeg Marie.

“Johan,” zei Annelieke. “Hij wordt niet tegengehouden. Hij wordt vastgehouden.”

Toen viel er een nieuwe dreun boven hen.

Harder dan de vorige.

Als een lichaam dat tegen een zware deur gegooid werd.

Bertus.

Hij vocht.

Hij leefde.

En hij wachtte op hen.

12. de Kamer van Stille

De dreun boven hun hoofden kwam opnieuw. Hard. Onregelmatig. Niet als een val, maar als iemand die wordt teruggeduwd. Marie's hart bonsde alsof het probeerde mee te kloppen met de slagen. Ze wist dat Bertus vocht. Dat hij vocht met alles wat hij had. Dat hij nog leefde. En dat hij hen nodig had.

“Hij is boven,” zei Jaantje, haar stem zacht maar strak van spanning. “Hij probeert weg te komen.”

“Niet weg,” fluisterde Tonia terwijl ze de trap omhoog aanstaarde. “Hij probeert naar ons toe te komen.”

De lucht om hen heen trilde weer, maar deze keer niet vanuit de vloer. Niet vanuit de cirkel. Het kwam van boven, alsof het hele kasteel een adem inhield die te zwaar was om vast te houden. Lientje legde haar hand tegen de muur van de kelderruimte, sloot haar ogen en voelde hoe de steen gespannen stond als gespierde dieren vlak voordat ze vluchten.

“Er is iets bij hem,” zei ze. “Iets dat hem tegenhoudt. Niet om hem te doden. Maar om hem stil te houden.”

“Waarom?” vroeg Marie. “Waarom zouden ze hem vasthouden?”

Annelieke keek op met een kalme, diepe ernst die de hele kamer tot rust bracht.

“Omdat hij iets heeft gezien wat hij niet mocht zien,” zei ze. “Iets wat dezelfde kracht heeft die Marinus Jan mee naar beneden nam.”

De zussen verstijfden.

“En Johan?” vroeg Marie. “Hij leeft toch ook nog?”

Annelieke knikte langzaam.

“Hij leeft. Maar hij is niet langer zichzelf. Als wij hem bevrijden, kunnen wij begrijpen wat de kracht wil. Zonder Johan blijft deze doorgang gesloten en blijft Marinus Jan buiten ons bereik. Johan is de sleutel, niet vrijwillig, maar onmiskenbaar.”

Een nieuwe dreun klonk boven hen. Deze keer gevolgd door een schrapend geluid.

Alsof nagels over steen trokken.

Geen menselijke nagels.

Iets groters.

Berend keek onmiddellijk omhoog en verplaatste zijn gewicht als een wolf die op het punt staat te springen. Chase verhief zijn kop. Zijn lip krulde iets omhoog. Sirah stapte naar voren en siste zacht, een geluid dat zij alleen maakte als er gevaar was dat zij eerder voelde dan wie dan ook.

“We moeten naar boven,” zei Berend.

Annelieke knikte. “Voorzichtig. De duisternis weet dat we komen.”

De trap omhoog voelde anders dan toen ze naar beneden waren gegaan. Er hing een oplopende druk in de lucht, alsof elke trede hen dichterbij een bron van rauwe spanning bracht.

Marie voelde haar maag samentrekken.

Tonia kneep in haar hand.

Jaantje liep vlak achter hen, haar ogen strak gericht op Berend's rug alsof zijn aanwezigheid haar de moed gaf die ze zelf niet voelde.

Halverwege de trap hoorden ze ademhaling.

Zwaar.

Haastig.

Krachtig.

“Bertus...” fluisterde Marie.

Maar het geluid dat daarop volgde was niet van hem.

Het klonk te diep.
Te scherp.
Te oud.

Chadri slikte hoorbaar. “Dat is... dat is geen mens.”

Nadars legde haar hand tegen de wand. De geesten om haar heen begonnen sneller te bewegen, hun fluisteringen opwindend en waarschuwend tegelijk. Ze keek de groep aan.

“Het houdt Bertus niet gevangen,” zei ze zacht. “Het gebruikt hem.”

“Waarvoor?” vroeg Tonia.

Maar het antwoord kwam sneller dan wie dan ook had verwacht.

Toen ze de bovenste trede bereikten, zagen ze de gang van het kasteel. Hij was schemerig verlicht door een enkele muurfakkel die flakkerde als een paniekerig hart. De rest van de gang lag in een lange, diepe schaduw. Een schaduw die niet stil lag. Een schaduw die leek te bewegen. Marie voelde haar handen koud worden, maar ze zette een stap vooruit. Bertus was dichtbij. Te dichtbij om terug te keren.

Chase liep voorop en gromde zacht.
Berend stapte naast hem, klaar om alles opzij te duwen wat hem in de weg durfde te staan.

Toen zagen ze hem.

Bertus.

Hij zat tegen de muur gedrukt, zijn knieën opgetrokken, zijn handen tegen zijn hoofd. Zijn ademhaling ging snel, alsof hij voortdurend rende terwijl hij stil zat. Zijn ogen waren open, maar staarden naar iets dat niet zichtbaar was in de gang.

“Bertus!” riep Marie.

Zijn blik schoot naar haar. Een schok van herkenning.
Een trilling van hoop.

Maar toen zagen ze het.

De schaduw achter hem.

Niet op de muur.

Niet door licht veroorzaakt.

Een schaduw die los stond van licht, van vormen, van regels.
Hij lag achter Bertus als een sluier die nog niet wist welke vorm hij moest aannemen. Toen Marie dichterbij kwam, leek de schaduw zich op te richten, niet als een aanval maar als een reactie.

Alsof het haar kende.

Alsof het haar rook.

Alsof het haar herkende als de zus van degene die het diep beneden in zijn greep hield.

Berend stapte razendsnel voor haar. De schaduw trok zich iets terug, als respect voor iets dat hij uitstraalde. Chase gromde luider. Sirah duwde haar kop tegen Nadars' been en trilde hevig.

Lientje liep naar voren en knielde naast Bertus. Ze legde haar hand voorzichtig op zijn arm en sloot haar ogen. Ze wilde voelen wat hem vasthield. Ze wilde weten of hij leed. Maar wat ze voelde was geen pijn. Het was verwarring. Een enorme, overweldigende verwarring.

“Hij leeft,” fluisterde ze. “Maar hij is niet alleen.”

Op dat moment begon de schaduw achter hem te trillen.

Niet dreigend.

Niet hongerig.

Maar... reagerend.

Op iets anders in de gang.

Een stem, heel zwak, heel gebroken.

“Ga... niet... verder...”

Johan's stem.

Niet roepend.

Niet bevelend.

Maar smekend.

En dat maakte alles alleen maar gevaarlijker.

Want een man als hij smeekte nooit.

Annelieke stond op. Haar ogen werden donkerder, dieper, vol intensiteit. Ze keek naar de schaduw, naar Bertus, naar de plek waar de stem vandaan kwam.

“Dit is het,” zei ze.

“De doorgang. De grens. De keuze.”

De lucht begon te trillen.

De schaduw groeide.

Het hout van de deurposten kraakte.

Het kasteel ademde zwaar en diep alsof het wakker werd uit een eeuwenlange slaap.

En toen, met een kracht die door merg en been ging, zei Nadars:

“Het komt nu.”

13. de Schaduw die Wacht

De gang leek plotseling kleiner te worden terwijl het kasteel om hen heen begon te ademen. Niet zacht. Niet voorzichtig. Maar met een diepe, dreunende ademhaling die voelde alsof de muren zelf wakker werden. De fakkel aan de muur flakkerde zó hevig dat de schaduwen langs de stenen dansten als levende vormen. Bertus zat nog steeds tegen de muur gedrukt, zijn ogen groot en glazig, zijn borstkas snel bewegend alsof hij vocht onder water. Marie knielde onmiddellijk naast hem en greep zijn hand. Zijn vingers waren koud, maar levend. Zijn pols trilde. Zijn ademhaling brak telkens af alsof hij iets wilde zeggen maar niet durfde.

“Bertus... kijk naar mij... ik ben het... Marie...” fluisterde ze.

Zijn lippen bewogen.
Eén woord vormde zich.

“Niet... die... kant...”

Annelieke keek omhoog, naar het plafond, naar de schaduw die nog steeds als een sluier achter Bertus hing. Die schaduw werd niet kleiner, niet groter, maar... aandachtiger. Alsof hij luisterde. Zelfs zonder gezicht zag iedereen dat de schaduw keek. Naar Marie. Naar de zussen. Naar de Schimwacht.

Niet vijandig.
Niet hongerig.
Maar oplettend.
Alsof hij moest wachten op iets.

Berend legde een hand tegen de muur vlak naast de schaduw. De duisternis trok een fractie terug, aarzelend maar duidelijk. Niet uit angst. Uit erkenning. Alsof de aanwezigheid in de schaduw wist dat Berend hem zou bevechten als hij maar één verkeerde beweging maakte, en dat het die strijd niet wilde uitlokken. Chase stond strak

naast Berend, zijn tanden niet ontbloot maar zijn lichaam als een gespannen draad. Sirah zette één poot naar voren en siste zacht.

“Er is hier niets wat jullie pijn mag doen,” zei Annelieke rustig. Maar haar ogen verrieden iets anders. Ze wist dat dat niet helemaal waar was.

Nadars zette een paar stappen naar voren. Haar drie geesten bewogen tegelijk naar haar schouders alsof ze haar wilden vasthouden. Haar lichaam trilde, niet van angst, maar van intensiteit. Zij keek niet naar de schaduw. Zij keek erdoorheen. Alsof zij probeerde te zien wat het werkelijk was. Wat het werkelijk wilde.

“Het is niet kwaad,” fluisterde Nadars. “Maar het is wanhopig. Het zoekt iets. Iets dat het kwijt is... of iets dat het nodig heeft.”

“Marinus Jan,” zei Marie onmiddellijk.

De schaduw reageerde.
Een kleine, scherpe beweging.
Alsof iemand een touw strak aantrok.

Lientje kwam dichterbij, haar hand zacht tegen Bertus' schouder gedrukt. Ze sloot haar ogen. Ze ademde diep in. Ze voelde de drukkende stilte aan de andere kant van de gang, precies waar Johan's stem vandaan was gekomen. Ze voelde dat de hele gang gespannen stond als een snaar vlak voordat hij knapt.

“Hij is niet onder controle,” zei Lientje zacht. “Johan is niet zichzelf. Hij is gevangen, maar niet op dezelfde manier als Bertus.”

“Wat bedoel je?” vroeg Marie.

“Bertus wordt vastgehouden door... aanwezigheid. Johan wordt vastgehouden door invloed.”

Nadars knikte langzaam. “Johan wordt gebruikt. Niet fysiek. In zijn gedachten.”

Berend keek naar de schaduw. “Laat hem los.”

De schaduw trok zich iets op, alsof het moest nadenken over dat bevel. Maar het antwoord kwam niet van de schaduw.

Het kwam van verderop.

Uit de duisternis van de gang.

Een stem die niet hard hoefde te zijn om gehoord te worden.

“Hij kan niet.”

Johan's stem.

Maar gebroken.

Alsof iemand door hem heen sprak.

Iedereen draaide zich in dezelfde seconde naar het einde van de gang. En daar, in de schemering, stond hij. Johan van Haeften Reiniersz. De heer van het kasteel. Zijn silhouet was herkenbaar. Zijn houding niet. Zijn schouders hingen. Zijn handen trilden. Zijn hoofd was licht schuin, alsof hij moeite had om zichzelf rechtop te houden. Marie hapte naar adem.

“Mijnheer...” fluisterde ze.

Hij keek op. Zijn ogen waren donker en brekend, als hout dat onder te veel gewicht staat. Zijn gezicht zag er ouder uit dan de dag ervoor. Niet door tijd. Door strijd.

“Ga terug,” fluisterde hij. “Ga terug voordat jullie gezien worden.”

“Door wie?” vroeg Jaantje.

Hij opende zijn mond, maar er kwam geen geluid. Zijn lippen bewogen, zijn keel spande zich, maar de adem stakte telkens halverwege. Iets hield hem tegen. Onzichtbaar. Onmiskkenbaar.

Toen bewoog de schaduw achter Bertus.

Heel langzaam.

Heel diep.

Alsof iemand aan de randen van de nacht trok.

Een zacht huilend geluid vulde de gang, niet van Bertus, niet van Johan, maar uit de stenen zelf.

Alsof het kasteel kreunde.

“Het komt dichterbij,” fluisterde Nadars.

“Wat?” vroeg Tonia.

Toen antwoordde de schaduw zelf.

Niet met woorden.

Maar door vorm aan te nemen.

Het rees op.

Hoger.

Breder.

Alsof de duisternis zelf een lichaam kreeg.

Marie greep Bertus' hand.

Chadri verstijfde volledig.

Sirah sprong achter Chase.

Chase gromde diep.

Berend zette zich schrap.

Lientje greep Annelieke's arm.

Nadars sloot haar ogen.

En Annelieke, die nog altijd rustig ademde, zette één stap naar voren.

“Laat hem los,” zei ze.

De schaduw trilde.

Toen kwam het.

Een geluid zo diep dat de gang ervan leek te vervormen.

Een stem die door hun botten trok.

Geen vijand.

Geen vriend.

Geen mens.

Hij hoort niet bij jullie.

Marie schreeuwde: “Hij leeft! Hij hoort bij ons!”

De schaduw reageerde als aangeraakt.

Niet woedend.

Maar... twijfelend.

Toen gebeurde het.

Bertus werd losgelaten.

Niet zacht.

Niet hard.

Maar alsof de lucht hem terug gaf aan de wereld.

Hij viel voorover en Marie ving hem op. Jaantje en Tonia begonnen te huilen terwijl ze hun broer omhelsden, levend, warm, verward maar niet gebroken.

Berend wilde naar voren stappen, maar Annelieke hield hem tegen met één hand.

Want vooraan in de gang stond Johan nu volledig zichtbaar.

Zijn lichaam trilde.

Zijn ogen waren leeg.

En achter hem, als een tweede schaduw die langzaam vorm kreeg,
stond iets anders.

Iets dat het licht niet brak.

Iets dat geen lichaam had.

Maar dat wel keek.

De lucht trilde.

De stenen kreunden.

De warmte verdween uit de gang.

Nadars fluisterde:

“Dit is pas het begin.”

14 de Heer en Zijn Schaduw

De gang hield de adem in.

De fakkel flakkerde niet langer door tocht, maar door spanning. De schaduwen trokken zich terug en kwamen weer naar voren zoals een doek dat in een onzichtbare stroming heen en weer werd getrokken. De muren kraakten onder een druk die niet van steen kwam. Het kasteel ademde zwaar onder hun voeten.

En Johan van Haeften Reiniersz stond midden in dat alles alsof hij uit twee werkelijkheden tegelijk bestond.

Zijn gezicht was bleek, zijn ogen dof, maar achter die dofheid lag iets anders.

Iets dat zich vastklampte.

Iets dat controle wilde.

Iets dat hem gebruikte als toegangspoort.

“Mijnheer...” fluisterde Marie.

Zijn hoofd draaide langzaam haar kant op. Te langzaam.

Alsof hij eerst toestemming moest vragen om zijn eigen spieren te bewegen.

Toen hij haar zag, veranderde zijn blik, niet veel, maar genoeg.

Een flits van herkenning.

Een flits van pijn.

“Marie...” fluisterde hij met een stem die kraakte als oud hout. “Jij... niet... hier...”

Hij wilde verder spreken, maar iets trok aan hem. Een zichtbare ruk door zijn schouders, alsof een onzichtbare hand hem terugduwde in zijn eigen borstkas. Hij kromp licht ineen. De schaduw achter hem werd groter.

Annelieke zette een stap naar voren. Ze bewoog kalm, maar haar ogen waren scherp, oplettend. Niet gericht op Johan. Maar op wat hem achtervolgde.

Berend stond dicht bij haar. Zijn houding als een schild, zijn lichaam rustig maar elk spiertje klaar om te breken of te vangen wat er zou komen. Chase stond tegen zijn been gedrukt, laag grommend, zijn staart strak naar beneden. Sirah kroop onder hem door en drukte zich tegen zijn andere zijde, haar kleine lijf trilde alsof haar eigen aardekracht haar aanmaande om elk moment weg te duiken.

“Johan,” zei Annelieke rustig, “wij zijn niet gekomen om tegen u te vechten. Wij zijn gekomen om u vrij te maken.”

Zijn hand schokte.

Zijn lippen trilden.

Een vreemd geluid kwam uit zijn keel, half snik, half waarschuwing.

“Te... laat...” zei hij zacht.

“Dat is het niet,” zei Marie scherp. “Wij laten u niet achter.”

Zijn ogen vielen op haar. Een seconde lang leek hij echt aanwezig. Toen trok de schaduw zich samen achter hem.

En een diepe, niet-menselijke stem vulde de gang.

Hij is van ons.

De stem had geen klank.

Geen richting.

Geen tong.

Hij was er gewoon.

Tonia greep Jaantje's hand.

Jaantje zette een stap naar Bertus toe en bleef zo dicht mogelijk bij hem.

Lientje stapte naar voren en legde haar hand heel langzaam op de vloer.
Daar voelde zij niet de koude van de steen.
Niet de vochtigheid van een kelder.
Maar een trilling die ouder was dan taal.
Een trilling die klonk als een oude, diepe waarschuwing.

“Het kasteel... zakt,” fluisterde ze. “De aarde... trekt iets omlaag.”

Een scheur klonk ergens dieper in de muren.
Niet luid.
Maar dreigend.

Nadars sloot haar ogen. Haar geesten bewogen snel en paniekerig, hun fluisteringen als dunne ijswind langs haar huid. Zij zag Johan, niet in het heden, maar zoals hij was geweest: streng, recht, stug, maar altijd menselijk. En zij zag een donkere lijn langs zijn schouders, dun als een draad, diep als een wortel.

“Annelieke,” zei ze. “Hij is niet bezeten. Hij is begrensd.”

Annelieke knikte langzaam. Ze had hetzelfde gezien.
Johan was geen marionet.
Hij was geen slachtoffer van overname.
Hij was het knooppunt.

Het wezen achter hem gebruikte hem niet als lichaam.
Maar als toegang.
Ik moet hier zijn, leek het te zeggen.
Door hem.

Bertus probeerde recht te zitten. Zijn stem was nog zwakker dan voorheen.

“Hij... redde... mij...” fluisterde hij. “Niet gevangen... gehouden... maar... tegen... gehouden...”

Marie’s adem stokte. “Hij heeft je beschermd?”

Bertus knikte moeizaam. “Ik wilde... verder... rennen... naar beneden... maar hij... hield me vast... omdat... het daar... erger is...”

Een koude golf trok door de groep.
Zelfs Berend blies langzaam scherp adem uit.

“Mijnheer,” zei Marie, en ze stapte recht op Johan af.
Berend wilde haar tegenhouden, maar ze keek hem aan en hij liet haar gaan.
Ze was geen kind meer.
En dit was haar heer des huizes.
Haar geschiedenis.
Haar verantwoordelijkheid.

“Mijnheer... ik weet dat u er nog bent. Ik weet dat u vecht. Ik weet dat u ons hoort.”

Zijn schouders trilden.
Hij hapte naar adem.
Zijn hand zakte langs zijn zij alsof hij zijn eigen gewicht niet meer kon dragen.

Marie pakte die hand vast.

Warm.
Trillend.
Menselijk.

Toen gebeurde het.

De schaduw achter hem trok zich terug.
Niet langzaam.
Niet snel.
Maar abrupt.
Alsof iets anders in het kasteel ineens sterker werd.

De gang werd donkerder.
De muren kraakten.
De adem van het kasteel werd zwaar.

En Johan zakte in elkaar.
Niet flauw.
Niet bewusteloos.
Maar... bevrijd.

Annelieke stapte meteen naar voren en ving hem op voordat hij de grond raakte. Ze legde hem voorzichtig neer en voelde zijn keel, zijn adem, zijn hart.

“Hij leeft,” zei ze. “Hij is verzwakt. Maar hij leeft.”

Marie knielde snel naast hem. “Mijnheer? Kunt u mij horen?”

Zijn ogen gingen langzaam open.
En voor het eerst sinds ze hem hadden gezien, waren ze helder.
Niet volledig.
Maar genoeg.

“Marie...” fluisterde hij.
“Het... wil... niet dat jullie... beneden komen...”

“Wat is daar?” vroeg ze zacht.

Hij schudde zijn hoofd. Of probeerde het.
“Niet... wat. Wie.”

De groep keek elkaar aan.
Een koude rilling trok door hun ruggengraat.

Toen hief Johan zijn hand een paar centimeter op en wees naar de trap terug naar beneden.

“Hij... wacht op jullie...”

“Wie?” vroeg Berend.

Johan's adem werd onregelmatig. Zijn stem brak.

“De meester van het kasteel...”

De stilte die volgde, was die van een waarheid die te lang verzwegen was.

“Hij... leeft nog.”

En toen viel Johan's hoofd terug tegen de stenen muur.

Bewusteloos.

Maar niet dood.

15. de Meester onder het Huis

De lucht in de gang werd zwaarder zodra Johan's woorden waren gevallen. Het voelde alsof de muren alles hadden gehoord en nu besloten te reageren. Niet door in te storten, niet door te bewegen, maar door te luisteren. Het kasteel Gameren was niet zomaar oud. Het was doordrenkt met iets dat langer leefde dan mensen, langer dan Johan, langer dan iedereen die ooit over deze grond had gelopen.

Marie bleef bij Johan zitten. Ze hield zijn hand vast alsof ze bang was dat hij zou verdwijnen als zij hem één seconde losliet. Zijn borstkas ging nog op en neer, zwak maar ritmisch. Hij was bewusteloos, maar niet stervend. Dat alleen al was een overwinning. Maar zijn woorden klonken nog na in elke hoek van de gang.

Hij leeft nog.

De meester van het kasteel.

Niet beeldspraak.

Niet geschiedenis.

Niet een titel.

Maar iemand. Of... iets.

Berend nam langzaam afstand van Johan en keek richting de trap omlaag. De spanning in zijn lichaam was voelbaar voor iedereen. Zijn houding veranderde niet, maar zijn aanwezigheid wel. Hij werd stiller, zwaarder, geconcentreerder. Chase zette zich naast hem, klaar om te volgen waar hij zou gaan. Sirah deed hetzelfde, al trilde haar lijfje door iets dat zij voelde in de grond.

Annelieke legde Johan voorzichtig tegen de muur, schoof een opgerolde mantel onder zijn hoofd en stond op. Zij zei niets. Maar het was duidelijk dat ze wist dat hun pad vanaf hier alleen maar gevaarlijker zou worden. Ze voelde het in de lucht, in de muren, in de grond. Zelfs zonder haar donkere oerkrachten werd haar aanwezigheid rustiger en sterker. Ze zou niet transformeren dit keer. Ze wist dat instinctief. Ze

wist dat een andere kracht hier zou spreken, en dat zij die moest beheersen in woorden, niet in woede.

Nadars stond met gesloten ogen, haar geesten trokken in cirkels om haar heen alsof ze de juiste richting probeerden aan te wijzen. Ze trilden, bewogen, fluisterden. Toen opende ze haar ogen weer.

“Hij is daar beneden,” zei ze zacht. “Maar dit... dit is geen mens. Het was ooit menselijk, maar dat deel is bijna verdwenen.”

“Wat is het dan nu?” vroeg Tonia terwijl ze dichter tegen haar zussen bleef staan.

“Een rest,” antwoordde Nadars. “Een vasthoudende geest. Iets dat niet wilde vertrekken toen zijn lichaam ophield te bestaan. Hij klampt zich vast aan het kasteel.”

Marie voelde een koude rilling door haar heen gaan. “Maar waarom houdt hij Marinus Jan vast? Waarom Johan? Waarom Bertus?”

Berend keek naar haar met een nuchtere ernst. “Omdat hij hen nodig heeft. Voor iets dat wij nog niet begrijpen. Maar we kunnen wel begrijpen dat ze allemaal leven. En dat betekent dat hij hen niet wil breken. Hij wil iets anders.”

“Wat dan?” vroeg Jaantje.

“Ons,” zei Nadars. “Hij wacht op ons...”

Een lage dreun ging door het kasteel heen.

Zacht maar diep.

Als een hartslag van onder de grond.

Lientje knielde plots neer en legde haar hand op de vloer. Haar adem stokte. Haar ogen vulden zich met een mengeling van angst en verbazing.

“De aarde beweegt,” fluisterde ze. “Niet sterk. Maar... alsof er onder ons iets verschuift. Iets dat ruimte maakt.”

“Voor wat?” vroeg Marie.

Ze keek haar recht aan.

“Voor ons pad.”

Ze lieten Johan en Bertus boven achter. Niet alleen. Sirah bleef bij hen. Het kleine hangbuikzwijntje ging pal voor de bewusteloze heer van het kasteel liggen, alsof haar kleine gestalte meer bescherming bood dan elke muur. Ze zou brullen als er iets dichterbij kwam, Nadars wist dat zeker. De zussen namen alle drie afscheid van Bertus, die zwak maar voelbaar ademde. Ze beloofden terug te komen. Ze beloofden hem nooit meer alleen te laten.

Toen daalden ze opnieuw de trap af.

Deze keer voelde het anders.

De kelder was donkerder.

De stenen kouder.

De lucht voller.

Niet van vocht.

Maar van aanwezigheid.

Marie voelde het als eerste. Een trilling door haar borst. Niet haar hart. Iets anders. Een soort druk die door haar aderen kroop. Jaantje greep haar hand sneller dan ze zelf kon reageren.

“Voel jij dit ook?” fluisterde Marie.

“Ja,” zei Jaantje. “Alsof iemand ons naamloos aankijkt.”

Tonia voelde het ook. Ze liep dichterbij hen aan, terwijl Annelieke voorop ging. Ze leidde zonder bevelen te geven, zonder iets te zeggen. Ze had geen woorden nodig. De groep bewoog als één geheel.

Chadri struikelde bijna over een losse steen, maar het vreemde was dat de steen weggrolde in plaats van dat hij hem schopte. Alsof de vloer ruimte maakte. Alsof het kasteel hen naar beneden wilde hebben. Chase gromde zacht, maar liep verder, telkens wijzend met zijn kop naar dezelfde richting: de kelderruimte waar ze eerder de cirkel hadden gevonden.

Toen ze daar aankwamen, zagen ze het meteen.

De cirkel was niet meer alleen een cirkel.

De vloer was iets ingezakt in het midden. Alsof er een put onder zat die te lang had gewacht om geopend te worden. Een dunne, mistige rook steeg op uit de scheuren. De patronen in de stenen lichtten niet op, maar pulseerden. Ademden.

“Hij maakt de doorgang klaar,” fluisterde Nadars.

“Maar wat wil hij?” vroeg Marie.

Het antwoord kwam niet uit Nadars.

Niet uit Annelieke.

Niet uit de stenen.

Maar uit de diepe duisternis onder hen.

Een stem, ouder dan de muren.

Ouder dan het kasteel.

Ouder dan iedereen die hier ooit had geleefd.

Kom naar beneden.

Iedereen verstijfde.

Kom naar beneden... en neem haar mee.

“Wie?!” riep Marie, geschrokken.

De stem antwoordde meteen.

De oudste dochter van Antonie.

Marie's hart sloeg over.

“Waarom ik?” vroeg ze met brekende stem.

Er viel een zware stilte.

Toen klonk de stem opnieuw.

Omdat jouw broer zijn taak niet heeft voltooid. Jij komt in zijn plaats.

Maar Annelieke stapte naar voren.

Haar ogen donker, haar stem laag maar krachtig.

“Dit is geen onderhandeling,” zei ze. “Dit is geen keuze. Jij bepaalt niet wie er komt. Wij komen allemaal.”

De mist trok zich samen.

De cirkel begon te draaien.

De stenen gloeiden rood aan de randen.

En de stem fluisterde een laatste zin voor het licht uit de vloer opsteeg.

Dan komen jullie allemaal. En dan zal ik beslissen wie blijft.

De vloer zakte in.

En de doorgang opende zich.

16. de Diepte die Ademt

De vloer zakte niet in zoals een scheur of een valkuil. Er was geen vallend puin, geen stofwolk die opsteeg. Het zakte alsof een ademhaling naar binnen werd getrokken. Een diepe, trage inademing van iets dat onder hen lag te wachten. De stenen gleden omlaag met een onnatuurlijke soepelheid, cirkelvormig, alsof het kasteel al eeuwen wist hoe deze doorgang werkte en slechts had gewacht tot iemand hem opnieuw gebruikte.

Marie voelde haar benen trillen. Niet van angst alleen. Er zat iets anders onder. Iets dat leek te denken dat zij hier hoorde. Iets dat haar herkende. Iets dat haar wenkte alsof zij een verloren schakeltje was in een vergeten keten.

Tonia pakte haar hand vast. “We gaan niet zonder jou. Nooit.”

Jaantje pakte haar andere hand. “Al moeten we met z’n drieën die diepte uitscheuren, jij blijft bij ons.”

Marie knikte. Ze voelde hun kracht door de hare trekken.

Annelieke stond aan de rand van de cirkel, haar ogen strak gericht op het donker onder hen. Zij zag geen gewone doorgang. Zij zag iets dat leefde. Een doorgang die niet slechts een plaats was, maar een wezenlijke aanwezigheid. Het had geen gezicht. Geen vorm. Maar wel intentie.

Berend kwam naast haar staan. Zijn ogen bewogen langzaam over de randen van de cirkel. Zijn adem was kalm, maar zijn kaak stond gespannen. Hij had al eerder in zijn leven in duisternis gestaan. Hij had vaker gevoeld dat hij tegen iets zou moeten vechten dat geen vorm had. Maar nooit eerder had hij een duisternis gevoeld die hém taxeerde. Die zijn kracht bekeek. Zijn hartslog. Zijn zwakte. Alsof het wezen in de diepte wilde inschatten of hij gevaarlijk genoeg was om eerst uitgeschakeld te moeten worden.

Chase stond aan de andere kant van de cirkel. Zijn rugharen stonden overeind, zijn blik strak naar beneden gericht. Hij gromde niet. Dat maakte het nog angstaanjagender. Sirah stond tegen zijn flank gedrukt, haar kopje trillend. Zij voelde het het sterkst. Sirah was nog nooit zo stil geweest.

Chadri ging iets naar voren staan, maar toen er een kleine flikkering in het patroon van de vloer kwam, stapte hij instinctief weer achteruit. “Dit is... geen... gewone... eh... kelder,” fluisterde hij, zijn stem hoger dan normaal.

“Dat is zacht uitgedrukt,” mompelde Berend.

Nadars knielde naast de cirkel en sloot haar ogen. Haar drie geesten verschenen tegelijk achter haar, de vormen wazig, meer schim dan mens. Zij bewogen snel, nerveus, alsof zij elkaar in stilte informeerden over iets dat nog niet gezegd mocht worden.

Toen fluisterde Nadars:

“Hij is niet alleen daar beneden.”

Iedereen keek haar aan.

“Er is nog iemand,” zei ze. “Niet zijn meester. Iemand anders. Iemand die... die niet weg kan, maar wel wacht.”

“Marinus Jan,” zei Marie.

Nadars maakte haar ogen open. “Ja. Maar er is nog iemand anders. Ik kan hem niet duidelijk zien, maar hij is... oud. Oud op een manier die niet menselijk meer is.”

Annelieke’s blik verscherpte. “Dat is de meester.”

“Ja,” zei Nadars. “Maar hij heeft niet gewacht om ons te doden. Hij heeft gewacht om iets te laten zien.”

De mist onder hen werd dikker.
En toen, zonder waarschuwing, zakte de cirkel ineens een meter
omlaag.
Alsof een lift van steen en ademhaling hun gewicht uitnodigde.

Marie hapte naar adem.

De diepte onder hen was zwart.
Echt zwart.
Zwart zonder licht, zonder reflectie, zonder einde.

Maar uit dat zwart steeg een kou op die geen temperatuur had.
Een kou van gedachtes.
Van herinneringen.
Van iets dat zo lang geleefd had dat het vergeten was hoe sterfelijkheid
voelde.

“Hij wil dat wij afdalen,” zei Annelieke.

“Of hij wil dat één van ons afdaalt,” zei Berend. “En hij heeft die keuze
al gemaakt.”

Marie voelde het weer door haar heen trekken.
Die druk.
Die trekkende aanwezigheid.

Alsof een hand haar zacht bij de schouders pakte en haar naar voren
duwde.

“Hij wil mij,” fluisterde Marie. “Waarom?”

Berend antwoordde als eerste.

“Omdat jij iets hebt wat hij nodig heeft.”

“Wat dan?” vroeg ze, bijna smekend.

Maar niemand wist het.

Toen sprak Annelieke, zacht maar vastberaden:

“Je bent de oudste dochter van Antonie. Dat betekent iets voor hem. Hij ziet iets in jou dat wij nog niet begrijpen. Maar wij gaan niet toestaan dat jij alleen gaat.”

De cirkel zakte weer een stukje dieper.

Het kasteel kreunde.

Een oud, steenkoud geluid dat klonk alsof de eeuwen zelf protesteerden.

“Het is nu,” zei Nadars. “Hij opent zich volledig.”

“Dan gaan wij,” zei Berend. “Allemaal.”

En voor iemand nog iets kon zeggen, maakte de cirkel een laatste beweging naar beneden.

Het werd volledig donker.

Tot plotseling vlammen langs de wanden ontbrandden.

Niet aangestoken.

Maar aangewakkerd.

Alsof de diepte hen wilde zien.

Daar stonden ze.

In een ronde ruimte, diep onder het kasteel.

De grond was koud, vochtig, maar schoon.

Te schoon.

Zonder stof.

Zonder tijd.

En voor hen, aan de overkant van de kamer, stond een houten stoel.
Oud.
Versleten.
Met touwen aan de armleuningen.

En daarop zat iemand.

Marie's adem stokte.

“Marinus Jan...”

Hij zat rechtop, zijn ogen gesloten maar levend.
Zijn ademhaling rustig.
Te rustig.
Alsof hij al dagen sliep maar nooit honger had, nooit kou.

“Hij leeft,” zei Marie. “Hij leeft...”

En toen kwam het geluid dat alles veranderde.

Een ademhaling achter hen.
Niet menselijk.
Niet dichtbij.
Maar groot.
Diep.
Oeroud.

De vlammen flakkerden allemaal tegelijk.

De ruimte werd kouder.

En een stem vulde de ruimte.

Welkom in mijn huis.

Ik ben de meester die nooit is gestorven.

En jullie hebben iets wat van mij is.

Het licht doofde.

En de echte duisternis begon.

17. de Meester die Niet Wou Sterven

De duisternis sloeg neer als een vallende steen.

Niet alleen door het licht dat uitging, maar door de manier waarop het zwart hen omsloot. Het voelde niet alsof het donker werd. Het voelde alsof de duisternis een lichaam kreeg. Een huid. Een ademhaling. Iets dat dichterbij kwam. Iets dat hen aanraakte zonder dat er vingers nodig waren.

Marie greep onmiddellijk naar de handen van haar zussen.

Jaantje links, Tonia rechts.

Ze voelde hen trillen. Niet zwak, maar menselijk. Er was moed, ja, maar moed ademt altijd naast angst.

Achter hen zetten Chase en Sirah zich zo dicht mogelijk tegen de groep aan. Chase gromde zacht, diep, niet luid — alsof hij niet wilde dat het ding in de duisternis wist waar hij precies stond. Sirah trilde zo hevig dat haar kleine lijfje tegen Marie's enkel tikte.

Berend stond net iets voor de groep, zijn aanwezigheid als een muur. Hij zag niets, maar zijn houding veranderde: zijn ademhaling werd lager, zijn voeten steviger, zijn schouders breder. Hij stond niet klaar om te vechten. Hij stond klaar om te beschermen.

Annelieke stond naast hem, haar ogen half gesloten. Ze gebruikte geen kracht. Geen licht. Geen magie. Haar aanwezigheid zelf was al een kracht. Zij was de eenzige in de ruimte die rustiger werd wanneer de duisternis groter werd.

De stem kwam opnieuw.

Niet als een fluistering.

Niet als een schreeuw.

Als een gedachte die door iedereen heen dreef:

Jullie hadden niet moeten komen.

Marie hapte naar adem. “Waar is Marinus Jan? Wat wilt u van hem?”

Geen antwoord.

Alleen een ademhaling.

Diep. Oud.

Oud op een manier die geen mens ooit zou kunnen worden.

Toen gingen de vlammen weer aan.

Allemaal tegelijk.

Niet warm.

Niet oranje.

Maar blauw.

Een cirkel van blauw licht verlichtte de ruimte.

In dat koude, onnatuurlijke licht zagen ze hem eindelijk.

De Meester.

Hij stond niet.

Hij hing.

Aan niets.

Zijn voeten raakten de grond niet.

Zijn armen hingen slap langs zijn lichaam.

Zijn hoofd leunde iets opzij, alsof zijn nek ooit was gebroken en nooit meer helemaal teruggezet. Zijn ogen waren open — te ver open — met zwarte pupillen die geen licht weerkaatsten.

Marie voelde haar hart tegen haar ribbenkast slaan.

Ze kon niet zien of hij nog mens was.

Maar ze wist het antwoord eigenlijk al.

Hij droeg kleding die ooit rijk was geweest.

Borduursel. Zijde.

Maar het was oud, verweerd, en hing los om een lichaam dat geen warmte meer had behouden.

“Hij is overleden,” fluisterde Lientje, haar stem zacht als een ademwolk in de kou. “Maar hij is niet weg.”

De Meester draaide zijn hoofd naar haar toe.
Niet met een menselijke beweging.
Maar in één, onnatuurlijke, scherpe zwaai.

Ik ben nooit weg geweest.

Marie duwde haar schouders naar achteren en stapte naar voren. Haar zussen weken niet van haar zijde. Ze voelde haar vingers tintelen, alsof de lucht zelf haar wilde vasthouden.

“Waarom hebt u mijn broer vastgehouden?” vroeg ze. Haar stem trilde, maar ze sprak. Ze stond. Ze keek hem aan.

De Meester richtte zijn zwarte ogen op haar.

Het was alsof de kamer zelf bewoog.

**Omdat hij mijn taak brak.
Hij droeg iets dat mij toebehoorde.
Iets dat hij weigerde te geven.**

“Het pakketje...” fluisterde Tonia.

Jaantje slikte. “Hij moest iets brengen van de heer... van Johan.”

De Meester reageerde daar op als een dier dat zijn eigen naam hoorde.

**Hij gehoorzaamt mij niet meer.
Hij is zwak geworden.
Jullie heer is niet langer mijn stem.**

Berend stapte naar voren. “Wat houdt u hier beneden? Wat bent u?”

Het antwoord kwam zonder aarzeling.

**Ik ben de stem van Gameraen.
Ik ben de eerste heer. De echte heer.
En niemand vervangt mij.**

Chadri fluisterde zacht: “De eerste heer... bedoelt hij...”

“Ja,” zei Nadars. “Hij was de allereerste. De Meester van deze grond.
Van vóór het kasteel. Van vóór de stenen.”

“Maar hoe leeft hij nog?” vroeg Marie.

De Meester leek te glimlachen.
Een smalle, koude, kromme beweging van lippen die al lang niet meer
voor glimlachen bedoeld waren.

**Ik stond mijn land niet af.
Ik stond mijzelf niet af.
Ik stond mijn naam niet af.
Niet aan nieuw bloed. Niet aan hem.
En niet aan jullie.**

“U heeft mijn broer,” zei Marie, haar stem rauw. “Laat hem gaan.”

Nee.

Het was geen schreeuw.
Het was geen weigering.
Het was simpel.
Een natuurwet.

Marie voelde iets achter haar.
Een hand.
Warm.

Het was Annelieke.

Zij keek niet naar de Meester.
Ze keek naar Marie.

“Wij staan achter je,” zei ze zacht. “Maar jij moet spreken. Hij wil jou horen. Niet ons.”

Marie’s adem stokte.
“Ik... waarom ik?”

“Omdat jij de oudste dochter van Antonie bent,” zei Lientje. “En jouw bloed klopt het dichtst bij wat hij ooit was.”

Marie voelde de duisternis rond haar ademen.

De Meester zei:

Kom naar voren, Marie Antoniesdochter.

Berend stapte meteen tussen hen in.
“Dat gaat niet gebeuren.”

De Meester keek naar Berend.
Zijn hoofd draaide te ver naar rechts.
Een onnatuurlijke hoek.

**Jij bent sterker dan de anderen. Maar jij begrijpt niets.
Sterke mannen sterven het eerst wanneer zij blind zijn.**

Chase gromde, Sirah siste, Chadri maakte zich klein.
Nadars voelde haar geesten sidderen.

Marie wist dat hij gelijk had.
Niet inhoudelijk.
Maar in zijn doel.

Hij wilde haar alleen.
Hij wilde haar scheiden van de groep.

Ze kneep haar vingers om die van haar zussen.
“Wij laten elkaar nooit los,” zei ze zacht.

De Meester antwoordde direct.

Ik vraag jou niet om hen los te laten.
Ik vraag hen om jou los te laten.

De vlammen flakkerden hard.
De lucht trilde.
De grond sidderde.

Een diepe, draaiende kracht rolde door de ruimte, alsof de aarde onder hen een wervel vormde die precies onder Marie tot leven kwam.

Annelieke riep: “Marie, let op! Hij probeert jou te trekken!”

Marie voelde het.
Een druk in haar borst.
Een trek aan haar ribbenkast.
Aan haar benen.
Aan haar adem.

Alsof haar eigen bloed haar naar voren wilde dwingen.

“Marie!” riep Jaantje.

“Blijf!” gilde Tonia.

Maar Marie kon zichzelf maar met moeite staande houden.

Toen, plotseling, klonk een stem waarvan niemand wist dat die nog kracht had.

Een stem op de achtergrond.
Zwak.
Maar vast.

“Marie... ga... niet...”

Het was Marinus Jan.
Zijn ogen waren nu open.
Tranen liepen langzaam over zijn wangen.

“Ga... niet...” fluisterde hij. “Hij... liegt...”

De Meester draaide zijn hoofd langzaam naar hem toe.

Jij moest stil blijven.

“Hij liegt...” herhaalde Marinus Jan, krachtiger deze keer. “Hij... heeft iets van... ons nodig.”

Nadars voelde het als eerste.

“Hij wil niet Marie,” zei ze hees. “Hij wil iets dat zij draagt. Iets dat haar familie draagt.”

De Meester straalde geen woede uit.
Geen haat.
Alleen één, oeroude honger naar voortbestaan.

Ik wil wat mij toebehoort.

Marie ademde zwaar.
“Wat dan?!”

De Meester strekte langzaam zijn hand uit.

Zwart.
Leeg.
Oud.

Jouw naam.
Jouw bloed.
Jouw lijn.

Dan leef ik verder.

Er ging een schok door de kamer.

Iedereen verstijfde.

Annelieke stapte naar voren, pal voor Marie.

“Je krijgt haar niet,” zei ze kalm.

De Meester bewoog niet.
Maar de hele kamer reageerde.

De stenen trilden.
De lucht werd ijl.
De vlammen werden hoger.
De grond begon te scheuren.

Het kasteel ademde zwaar.
Alsof de duisternis zelf opstond.

Dan neem ik haar.

En toen brak de vloer open.

Echt open.

In één oeroude uitbraak van kracht.

Marie werd naar voren getrokken.
Haar zussen riepen.
Berend stormde.
Chase sprong.

Sirah krijste.

Chadri struikelde en riep een onzinnige spreuk uit paniek.

Lientje sprong naar de grond om haar te houden.

Nadars gilte dat de Meester iets losliet dat nooit meer gestopt kon worden.

Maar terwijl iedereen bewoog, terwijl alles instortte, terwijl de wereld opende —

legde Annelieke haar hand op de grond.

En de aarde luisterde.

De vloer stopte.

De scheuren hielden hun adem in.

De duisternis bevroor.

En de Meester keek opzij.

Voor het eerst...

schrok hij.

Niet van Annelieke.

Maar van de stilte die zij meebracht.

En toen zei ze:

“Zij hoort niet bij jou. Zij hoort bij ons.”

De kamer explodeerde in licht.

En het gevecht begon.

18. Wanneer Steen Weer Adem Kan Halen

Het licht dat uitbarstte was geen gewoon licht.
Het was noch warm, noch koud, noch wit, noch blauw.
Het was een licht dat leek te komen uit precies het midden van stilte, alsof de wereld even ophield met bestaan en zichzelf daarna opnieuw koos. De scheuren in de vloer stopten, als schrikte de aarde zelf van wat ze in beweging had gezet. De vlammen krompen tot kleine, trillende puntjes, alsof elke flikkering bang was om opnieuw aan te groeien.

Marie voelde de druk in haar borst wegvallen.
Alsof iets dat haar had vastgegrepen ineens zijn greep verloor.
Ze zakte door haar knieën, maar Jaantje en Tonia hielden haar overeind.

“Heb je je pijn gedaan?” vroeg Jaantje zacht.

Marie schudde haar hoofd. “Nee... het voelt alsof... alsof iets de lucht uit mij trok... en nu weer heeft teruggegeven.”

Berend stond voor hen, groot, beschermend en stil, terwijl Chase tegen zijn been leunde en zacht piepte, alsof de hond voelde dat de strijd wel voorbij was, maar ook wist dat de naschok nog zou moeten volgen. Sirah klom voorzichtig naast hem, haar kleine lijfje nog steeds trillend, maar haar ogen helder.

Chadri zat op de grond, zijn benen onder zich gevouwen, zijn handen nog licht tintelend van de zoveelste mislukte spreuk die op wonderlijke wijze tóch iets had geholpen toen het licht explodeerde.

“Dat was bijna een spreuk,” zei hij trots en buiten adem.
Berend keek hem aan en knikte langzaam.
“Het was iets.”

Annelieke stond nog steeds bij de cirkel, haar hand op de grond gedrukt. Ze had niet getransformeerd, en dat was geen toeval. Ze had

gevoeld dat deze strijd niet geroepen had om vernietiging, maar om begrenzing. Haar aanwezigheid had de aarde tot rust gemaand. En de aarde had geluisterd.

Nadars stond naast haar met haar drie geesten, die nu langzaam vervaagden, alsof hun taak in deze kamer voltooid was. Ze ademde diep in en liet de spanning uit haar schouders zakken.

“Hij is weg,” fluisterde ze. “De Meester... heeft geen vorm meer. Hij is teruggevallen in wat hij allang had moeten zijn.”

“Een herinnering?” vroeg Marie.

“Een echo,” zei Nadars. “Niet meer vastgeklemd aan vlees of naam.”

Tonia knielde langzaam neer en keek naar de stoel waar Marinus Jan nog steeds zat. Zijn ogen waren gesloten, maar zijn ademhaling was regelmatig, rustig, diep. Zijn huid had kleur. Zijn lippen bewogen licht, alsof hij iemand probeerde te roepen in een droom.

“Marinus...” fluisterde ze.

Zijn ogen openden zich.
Langzaam.
Bevend.
Maar bewust.

“Ton... Tonia?”
Zijn stem brak, maar hij leefde.

Marie schoot naar voren en legde haar hand op zijn gezicht.
“Je leeft... je leeft...”

Hij glimlachte zwak. “Dat... zei ik toch altijd al dat ik deed.”
Tonia lachte door haar tranen heen.

Berend knielde naast hem en maakte de touwen rond zijn polsen los. Ze vielen van zijn huid alsof ze nooit echt hadden willen knellen — alsof ze zelf hadden losgelaten zodra de Meester verdween.

Lientje kwam naar hen toe en legde haar hand tegen de vloer, zodat ze zeker wist dat de aarde niet langer gespannen stond. De grond voelde stabiel. De aarde voelde stil. Geen holle ruimte, geen ademhaling, niets dat meer wachtte. Alleen rust.

“Hij is weg,” zei ze zacht. “Definitief.”

“Waar is hij heen?” vroeg Marie.

Lientje keek naar de blauwe vlammen die één voor één doofden.

“In aarde,” zei ze. “Zoals alles uiteindelijk.”

Ze verlieten de diepte langzaam, voorzichtig, met Marinus Jan tussen hen in.

Hij liep zelf.

Langzaam, maar hij liep.

De trap omhoog voelde korter dan de afdaling.

Lichter.

Alsof het kasteel iets had losgelaten dat al te lang had geduurd.

Bertus zat waar ze hem hadden achtergelaten, tegen de muur, en toen hij zijn broer zag, brak er iets open in hem.

Geen woorden. Geen roepen.

Alleen een diepe, rauwe uitademing die alles in zich had wat hij had vastgehouden.

De broers omhelsden elkaar terwijl Marie, Jaantje en Tonia hen alle drie omsloten.

Chase blafte zacht.
Sirah sprong in een kleine cirkel.
Chadri veegde snel zijn ogen af.
Berend keek weg om ze privacy te geven.
Annelieke glimlachte.
En Nadars keek naar de trap, alsof ze zeker wilde weten dat niets hen volgde.

Toen ze naar boven gingen, lag Johan nog steeds in dezelfde houding.
Bewusteloos.
Maar zijn gezicht was anders.
Lichter.
Vrij.

Berend tilde hem zonder moeite op. Ze brachten hem naar de grote hal van het kasteel, waar ze hem voorzichtig op een stoel zetten. Een paar momenten later, onder het zachte licht van het haardvuur, opende hij zijn ogen.

Hij keek naar hen.

Hij hoefde niet te vragen.

Hij wist.

“Het... is weg,” zei hij zacht.

“Ja,” zei Annelieke. “En het komt niet terug.”

Hij knikte langzaam. Een traan rolde over zijn wang. Niet om zichzelf. Maar om iets dat hij al die tijd had moeten dragen zonder te begrijpen.

“Mijn kinderen,” fluisterde hij. “Ik bescherm ze. Ik zal ze beschermen.”

Marie knikte. “En wij beschermen elkaar.”

Hij keek naar haar.
Naar de zussen.
Naar de broers.
Naar de Schimwacht.
En een kleine glimlach brak door.

“Ga nu,” zei hij zacht. “Ga naar buiten. De lucht is veiliger dan de muren.”

Buiten was het ochtend.
De zon hing laag.
Het gras was nat.
De bomen bewogen zacht.
Alsof de natuur zelf een diepe zucht van opluchting slaakte.

Marie stond tussen haar broers en zussen.
Ze legde haar handen in die van hen.
Ze keek naar Annelieke, Berend, Lientje, Nadars, Chadri, Chase en Sirah.

“Dank jullie,” zei ze zacht. “Jullie hebben ons allemaal gered.”

Annelieke schudde haar hoofd.
“Dat hebben jullie zelf gedaan. Wij hebben alleen de weg verlicht.”

Berend keek naar de horizon.
“De aarde is weer rustig.”

Nadars knikte. “De toekomst... is weer open.”

Chadri kreeg rode oren. “Ik heb ook iets geholpen. Denk ik.”

Sirah knorde.
Chase blafte instemmend.

Marie keek naar haar familie en voelde iets dat ze lang niet had gevoeld.

Rust.
Warmte.
Thuis.

“Wat nu?” vroeg Tonia.

Marie glimlachte.

“We gaan naar huis.”

Ze draaiden zich om, wandelden het ochtendlicht in, en achter hen sloot het kasteel van Gameren zijn geheime voorgoed.

Epiloog

Wanneer verhalen blijven fluisteren

De dagen die volgden na de gebeurtenissen onder het kasteel leken bijna onnatuurlijk stil. Het was alsof de natuur zelf had besloten niet te vragen wat er precies beneden was gebeurd. De bomen rondom Gameren bewogen zachter, de vogels zongen voorzichtiger, en de wind die langs de stenen muren streek, droeg geen fluisteringen meer met zich mee.

Marie, Jaantje, Tonia, Bertus en Marinus Jan keerden terug naar hun huis, een kleine, scheefgezakte boerderij net buiten het dorp. Toen zij voor het eerst de vertrouwde geur van hooi en aarde weer rookten, kwamen de emoties los. Niet in heftige uitbarstingen, maar in lange, stille momenten waarop ze bij elkaar zaten zonder iets te hoeven zeggen. De nacht was niet langer een dreiging. De grond voelde weer als grond.

Marinus Jan sliep drie dagen aan één stuk door. Niet uit zwakte, maar omdat zijn lichaam eindelijk mocht rusten. Wanneer hij wakker werd, was hij stiller dan voorheen, bedachtzamer. Soms keek hij naar zijn handen alsof hij iets zocht wat hij daar niet meer vond. Maar elke keer wanneer hij zijn zussen zag, glimlachte hij breed en zacht. Hij was terug. Dat alleen was genoeg.

Bertus bleef vaak buiten staan, voor het huis, turend naar het zuiden, alsof hij zeker wilde weten dat het kasteel niet opnieuw zou fluisteren. Maar naarmate de dagen verstreken, zakte de spanning in zijn schouders. Hij sprak weinig over wat er gebeurde, maar zijn blik werd helderder, en het bonzen dat ze boven hadden gehoord leek uit zijn lichaam verdwenen.

Marie merkte dat zij anders was. Niet bezeten. Niet gebroken. Maar... gezien.

Er zat een zwaarte in haar die niet donker was, eerder oud. Een gevoel

dat haar familie ooit iets had gedragen wat nu eindelijk losgelaten was. Soms voelde ze nog een zachte druk in haar borst, alsof de grond onder Gameren heel even wilde controleren of zij er nog was. Maar die druk verdween altijd weer. Het was geen claim meer. Alleen een echo.

In het kasteel zelf herstelde Johan langzaam. De bedienden zagen meteen dat de schim die altijd achter zijn ogen leek te hangen, verdwenen was. Hij moest veel uitleggen, maar niet alles kon hij onder woorden brengen. Soms, diepe in de nacht, werd hij wakker en voelde hij de stilte als een warme mantel om zich heen. Hij had iets teruggekregen wat hij al lang kwijt was geweest: zichzelf.

De Schimwacht bleef nog een week in Gameren. Niet uit noodzaak, maar uit respect. Ze wilden zeker weten dat er niets terugkeerde. Berend controleerde de grond rondom het kasteel elke ochtend. Lientje legde elke avond haar hand tegen de aarde om te luisteren. Nadars keek in de mist van zonsopkomst om te zien of er nog schaduwen te vroeg opstonden. Chadri probeerde zelfs een keer een bescherm spreuk op de poort te leggen, maar de poort ging daarvan alleen scheef hangen en Chase blafte hem lachend uit.

Op de nacht voor hun vertrek zaten ze samen in de kleine boomgaard buiten het dorp.

Annelieke keek naar de sterren.

Zij wist dat dit geen einde was.

Dit was een verleden dat eindelijk ging liggen.

En zij, Berend, Lientje, Nadars, Chadri, Chase en Sirah waren alleen voorbijgangers geweest in het verhaal van een familie die iets te lang gevangen had gezeten in het vergeten.

Marie kwam naar hen toe. Ze droeg een mand met brood en warme melk.

“Dit is het minste wat wij kunnen doen,” zei ze.

“Het is genoeg,” zei Berend.

Ze aten samen onder de sterren.
Zonder angst.
Zonder adem die stokte bij elk geluid.
Zonder stemmen die uit stenen leken te komen.

Toen ze opstonden om te vertrekken, keek Marie hen nog één keer aan.

“Als jullie ooit terugkomen,” zei ze, “dan is dit huis altijd open voor jullie.”

Annelieke knikte.
“En als jullie ooit onze hulp nodig hebben,” zei ze, “dan vinden wij jullie. Waar jullie ook zijn.”

De zussen glimlachten.
De broers knikten dankbaar.
En met een laatste zwaai liepen Marie, Jaantje, Tonia, Bertus en Marinus Jan terug naar hun huis, terwijl de Schimwacht de weg naar het noorden nam, waar hun volgende verhaal al lang op hen wachtte.

Die nacht blies de wind zacht door de bomen.
Niet fluisterend.
Niet dreigend.
Maar warm.
Rustig.
Zoals wind hoort te zijn.

En diep in de grond onder het kasteel, waar ooit een stem had gewoond die niet wilde sterven, vulde stilte de open ruimtes.
Geen ademhaling.
Geen roep.
Geen honger.

Alleen rust.

De aarde had eindelijk besloten het verleden te laten gaan.

© Copyright 2022 door Ryde Productions – Alle rechten voorbehouden.

Het is niet toegestaan om enig deel van dit document te reproduceren, te dupliceren of door te geven, noch in elektronische vorm, noch in gedrukte vorm. Het opnemen van deze publicatie is streng verboden.

- de Schimwacht - de Antonieskinderen van Gameren

Gelderland - 1661

Aan de rand van het Witteveen ontwaakt een stilte die geen oorsprong kent en geen einde duldt. Wat begint met fluisteringen in de mist, groeit uit tot een kracht die de natuur laat terugdeinzen, de lucht doet verstijven en zelfs schaduwen een eigen wil geeft.

De Schimwacht – Annelieke, Berend, Lientje, Nadars, Chadri, Sirah en Chase – wordt geconfronteerd met een vijand die geen lichaam heeft, geen stem gebruikt en geen pad bewandelt. De Stiltebode komt niet om te doden, maar om te nemen. Wanneer Annelieke wordt gemarkeerd en Berend wordt aangeraakt, raakt hun wereld onherroepelijk verbonden met een oeroude schaduw die zelfs de stilte overstijgt.

Terwijl visioenen splijten, de aarde zich verstopt en de nacht openbreekt, ontdekt de groep dat hun strijd niet tegen één wezen is, maar tegen een macht die ooit deel was van iets nog ouder. Iets dat terug wil wat het verloren heeft. Iets dat ogen heeft zonder vorm en een doel zonder einde.

Wanneer de Oerling zelf verschijnt, verschuift de grens tussen licht en duisternis.

Wanneer zijn schaduw komt, verschuift de grens tussen leven en verdwijnen.

En te midden van dit alles moeten Annelieke en Berend beseffen dat sommige gevechten niet gaan over winnen of overleven, maar over weigeren toe te geven aan wat je van binnen probeert te claimen.

Een duistere, intense en adembenemende 17e-eeuwse thriller waarin stilte geen afwezigheid is, maar een jager. Waar de groep vastberadener dan ooit moet zijn. En waar elke schaduw een richting heeft.